

Royal Netherlands Institute for Sea Research

IJzer en Mangaan, van Levensbelang voor de Oceaan

Rob Middag

Department of Ocean Systems

Rob.middag@nioz.nl

Met bijdrages van Indah Ardiningsih, Corina Brussaard, Charlotte Eich, Loes Gerringa, Patrick Laan, Mathijs van Manen, Anna Noorderloos, Gert-Jan Reichart, Hung-An Tian, Bas van der Wagt en vele anderen

Royal NIOZ is part of the institutes organisation of NWO, in cooperation with Utrecht University

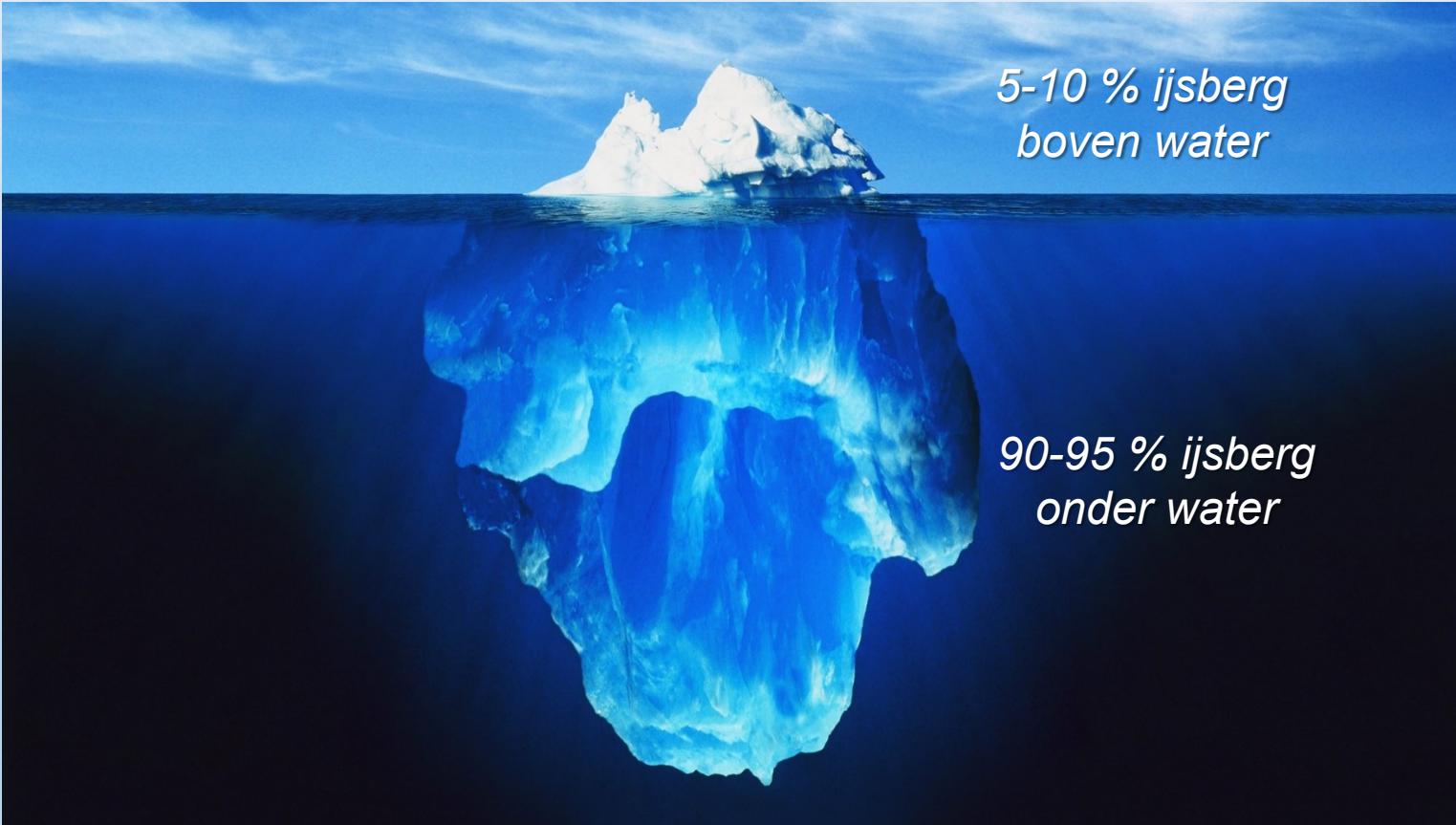
Utrecht University

Leven in de Ocean

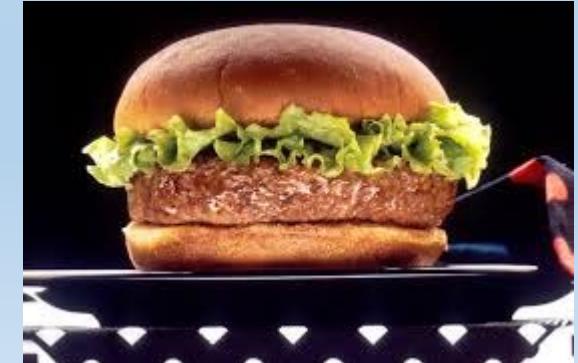

Leven in de Ocean

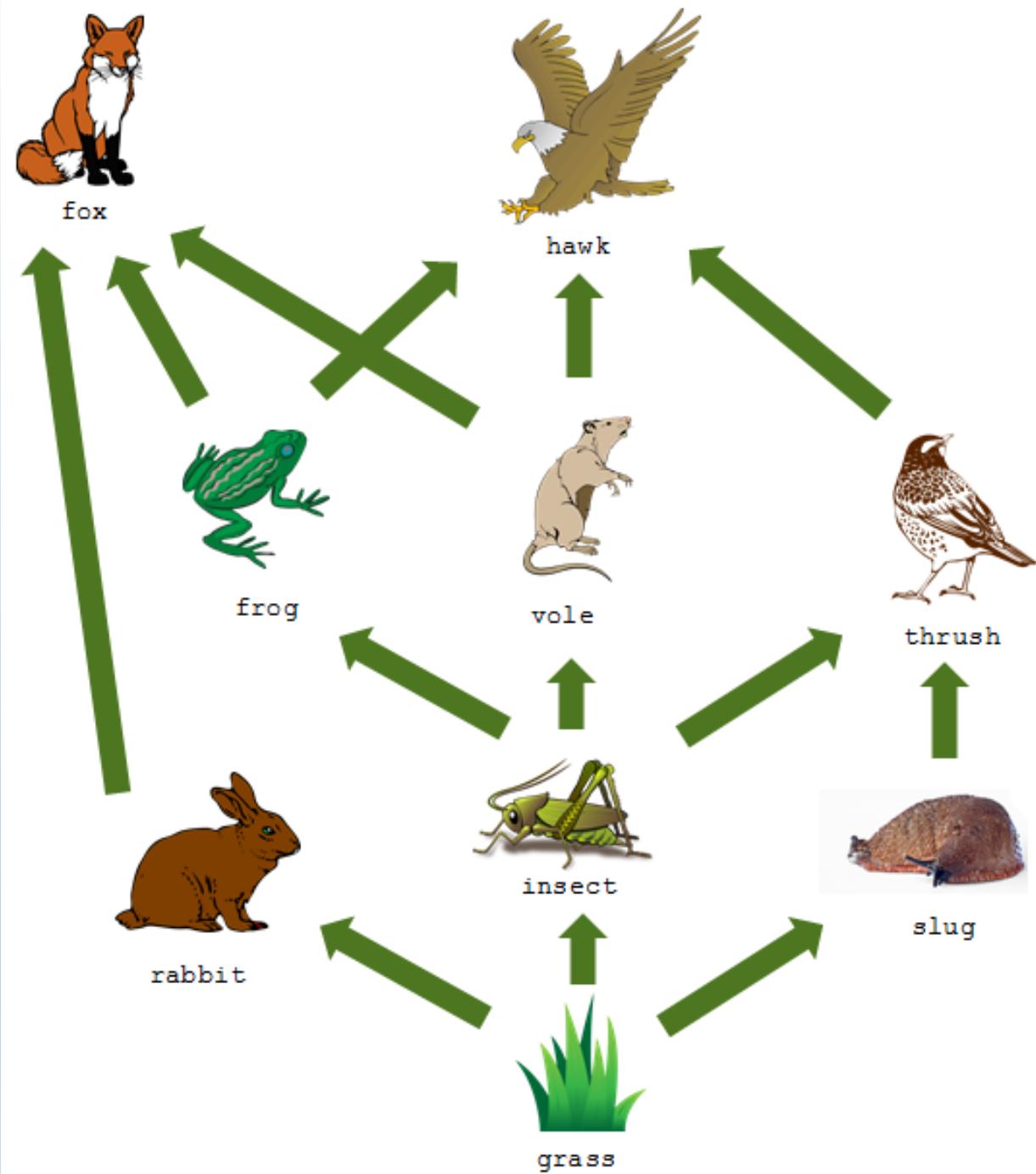

- **Ongeveer $\frac{3}{4}$ van het leven (biomassa) in de oceaan is eencellig!**

Voedselketen

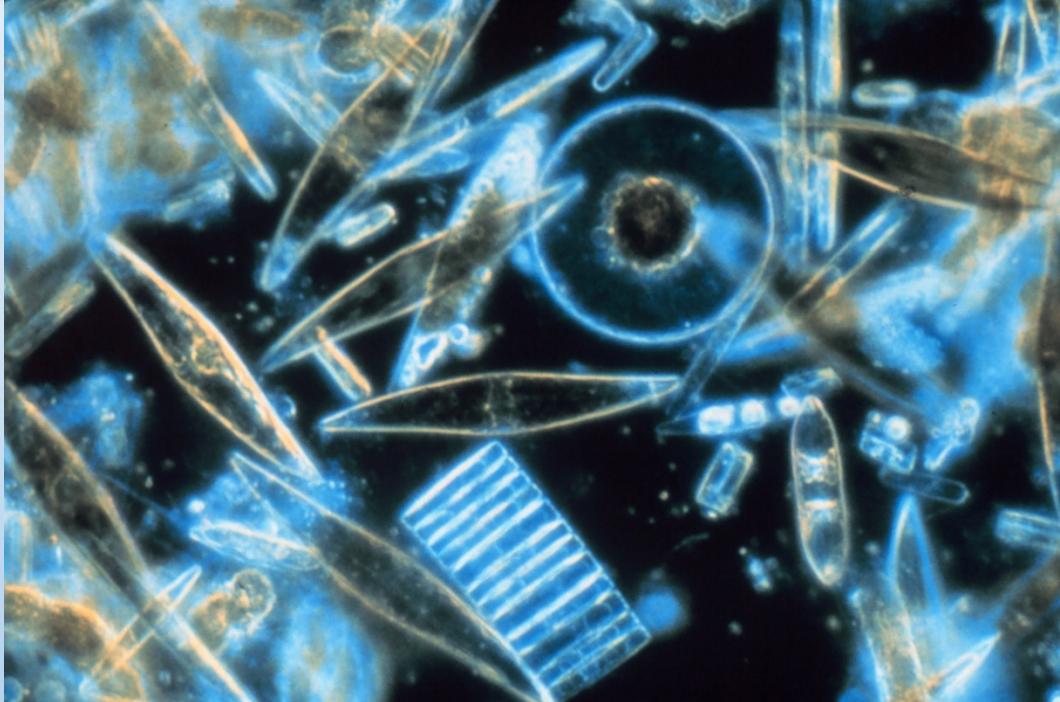
Voedselketen

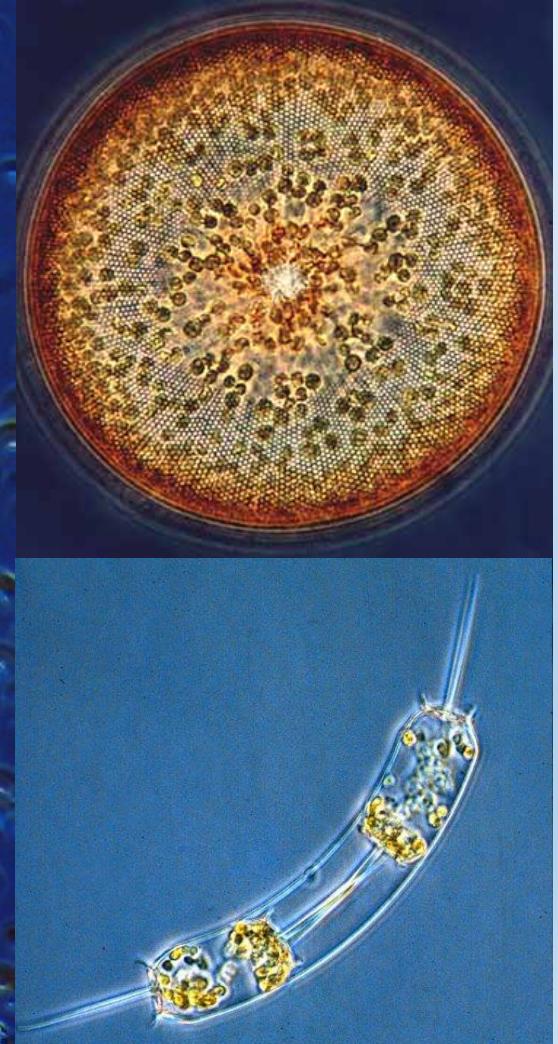
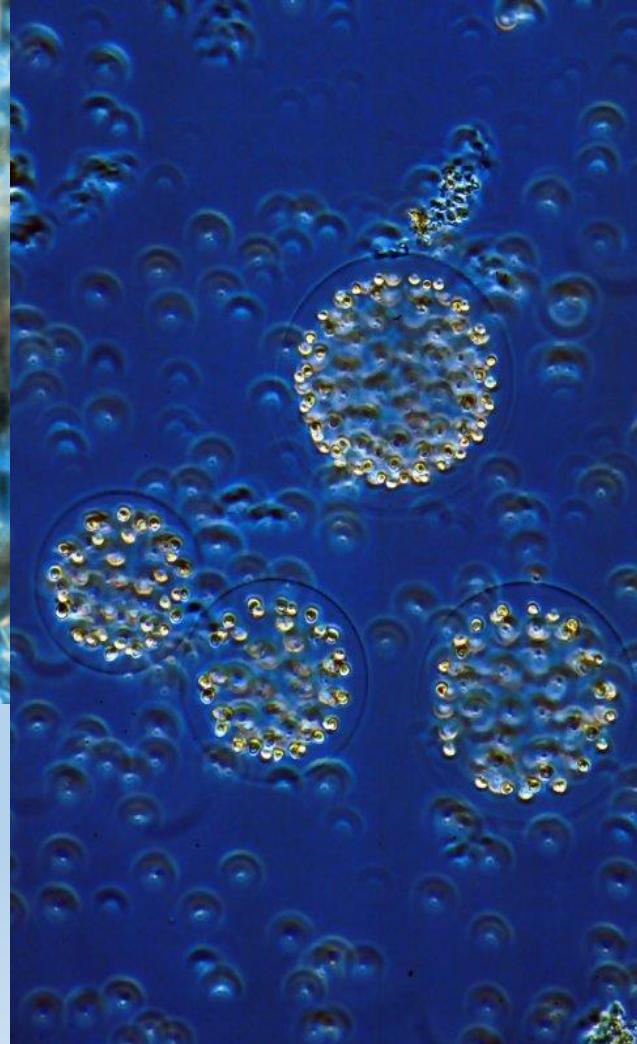
Wat zijn de planten van de ocean?

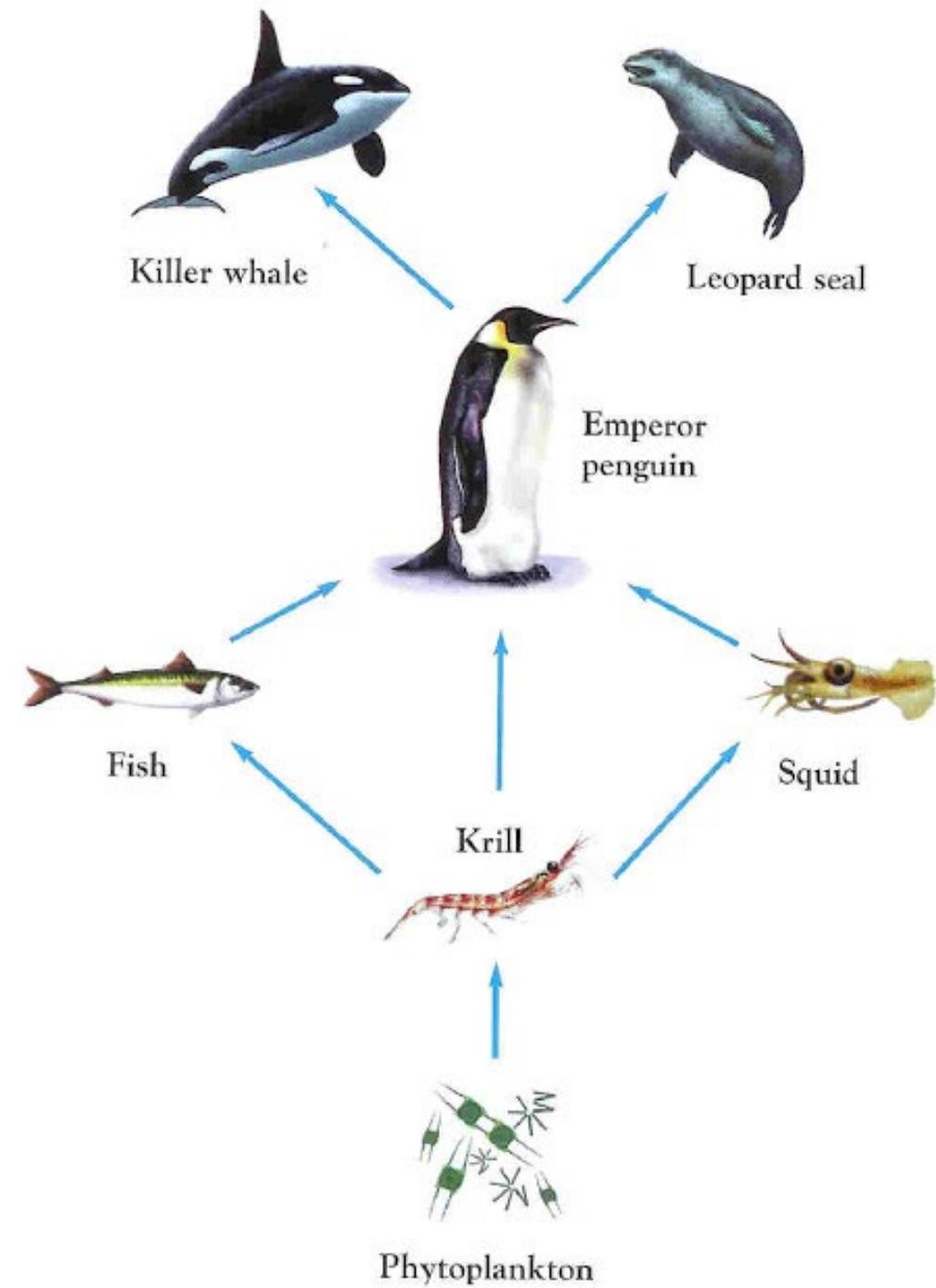
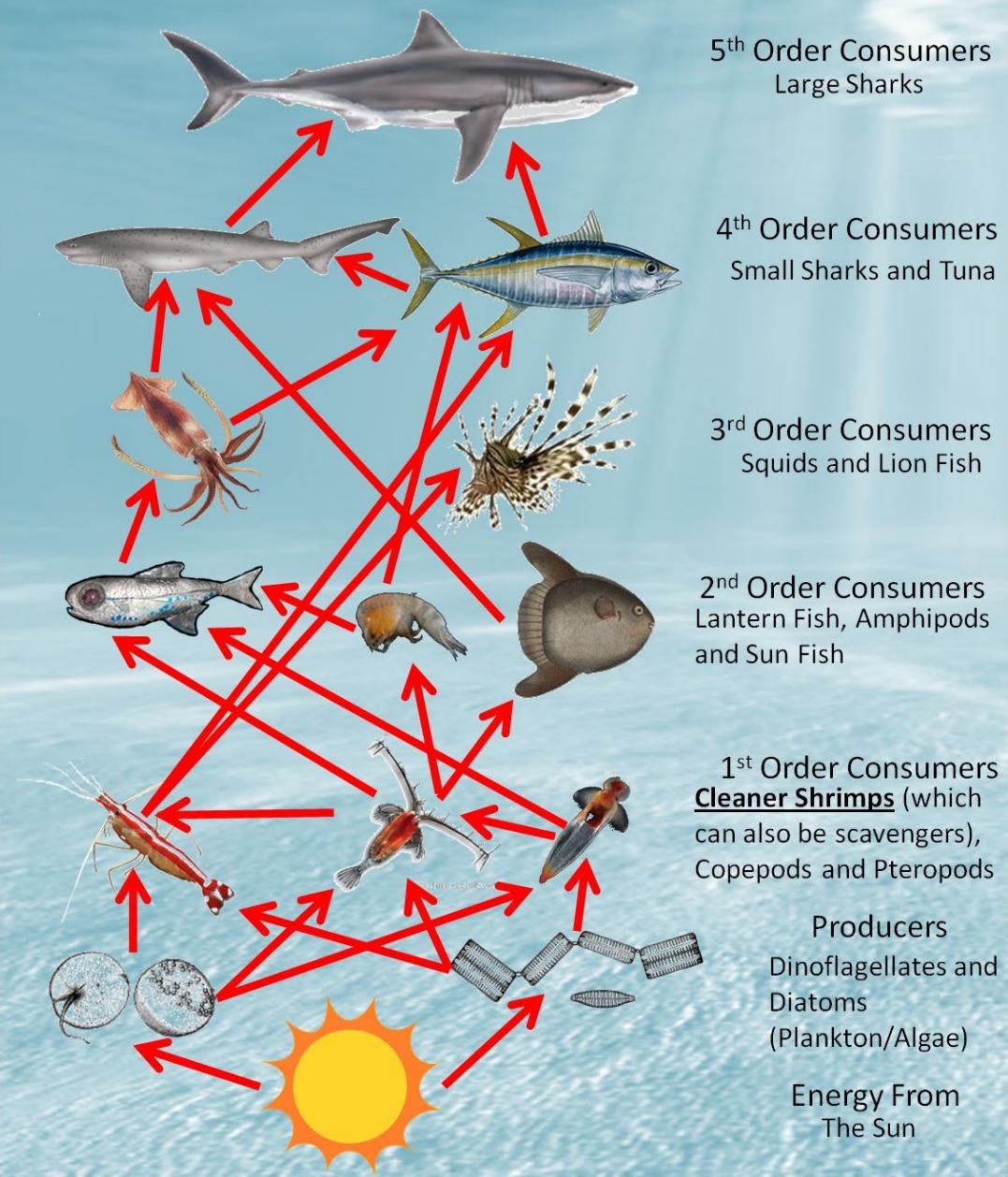
Wat zijn de planten van de ocean?

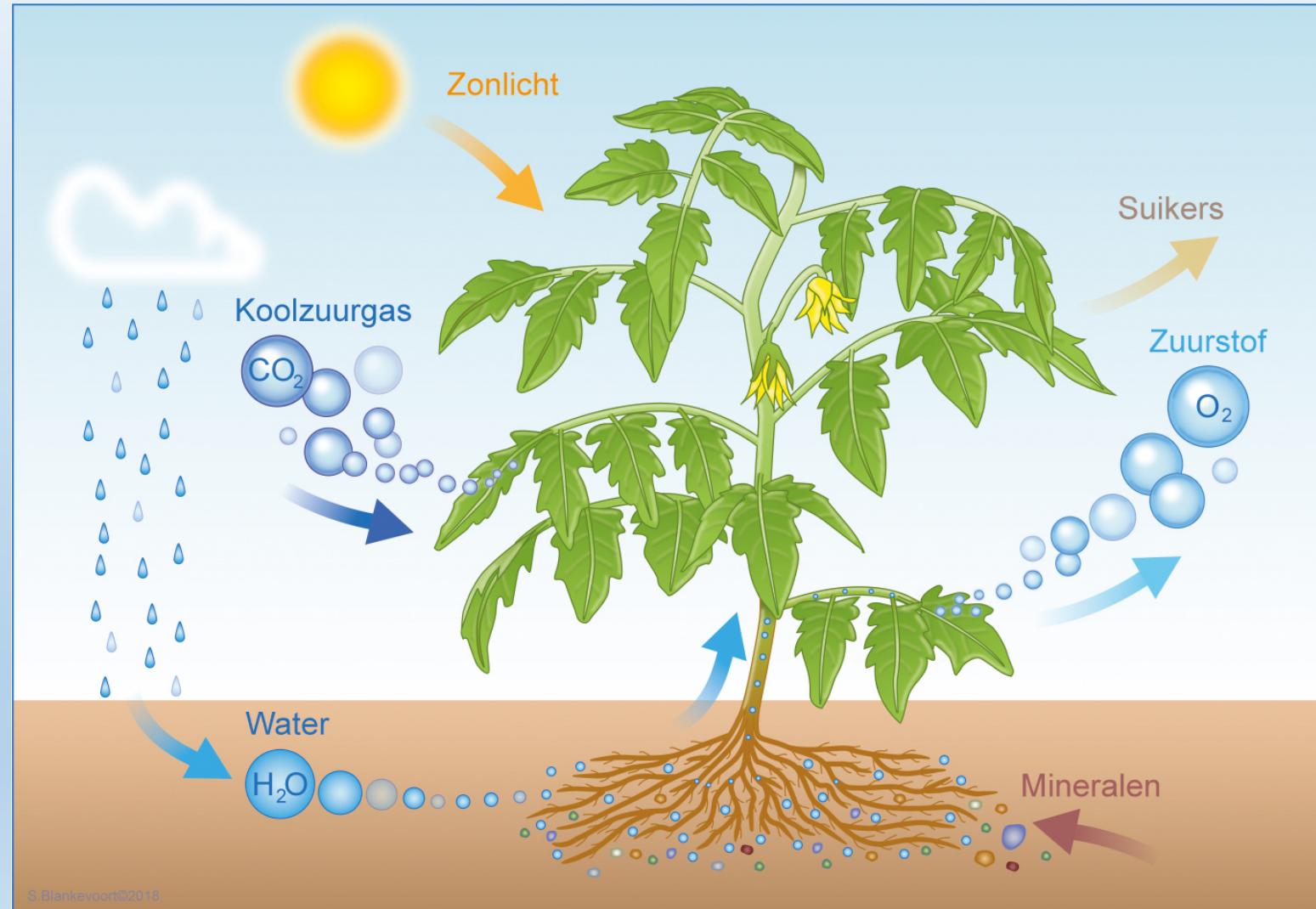
**Algen! In de ocean beter bekend
als fytoplankton**

MARINE FOOD WEB

Het leven begint met Chemie

Het leven begint met Chemie

- Fytoplankton (algen)
 - Fotosynthese
- Fytoplankton in de ocean produceren 50% van ons Zuurstof
 - Licht + water + voedingstoffen → plantaardige biomassa
 - Koolzuurgas (CO_2)
 - fosfaat
 - nitraat
 - spoorelementen

Spoorelementen

Calcium	162mg
Chroom	25mcg
Fosfor	125mg
Ijzer	14mg
Jodium	150mcg
Koper	2mg
Magnesium	100mg
Mangaan	2.5mg
Molybdeen	25mcg
Selenium	25mcg
Zink	15mg

Voedingsinformatie

Voedingswaarde per dagdosering (1 tablet):

Vitamine A	692mcg
Vitamine D	10mcg
Vitamine E	10mg
Vitamine C	60mg
Thiamine	1.4mg
Riboflavine	1.6mg
Niacine	18mg
Pantotheenzuur	6mg
Vitamine B6	2mg
Vitamine B12	1mcg
Foliumzuur	400mcg
Biotine	150mcg
Vitamine K	30mcg
Calcium	162mg
Chroom	25mcg
Fosfor	125mg
Ijzer	14mg
Jodium	150mcg
Koper	2mg
Magnesium	100mg
Mangaan	2.5mg
Molybdeen	25mcg
Selenium	25mcg
Zink	15mg
Betacaroteen	0.2mg
Boor	0.07mg
Luteïne	0.25mg
Lycopéen	0.3mg

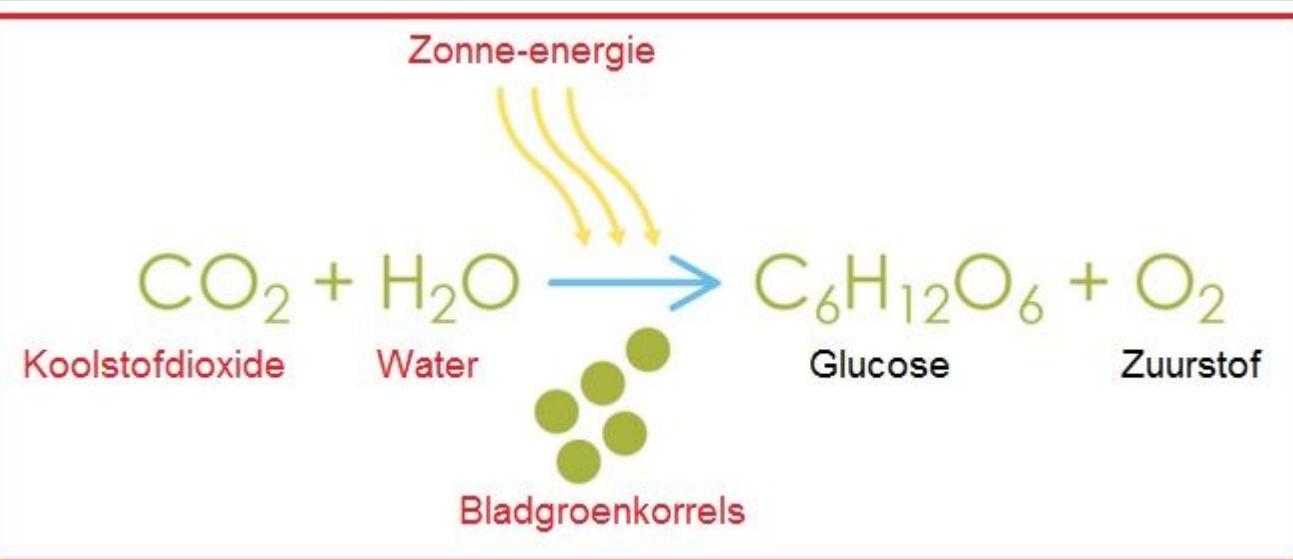
IJzer en Mangaan, van Levensbelang voor de oceaan

- Zonder ijzer geen fotosynthese
 - Ook al hebben fytoplankton water licht, CO₂, nitraat, fosfaat, zonder ijzer kunnen ze niet groeien
 - Van alle spoorelementen hebben planten van ijzer het meest nodig

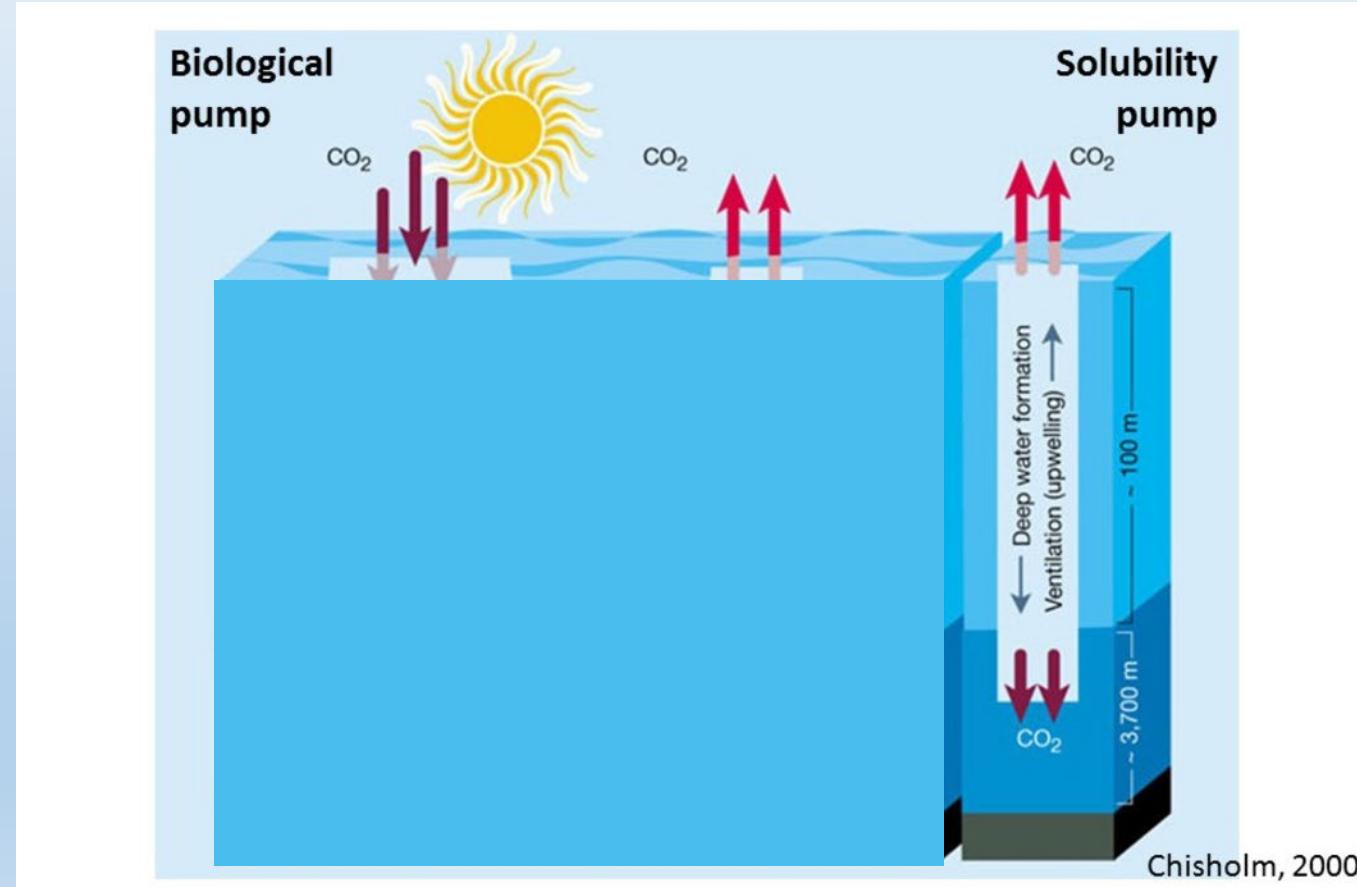

IJzer en Mangaan, van Levensbelang voor de oceaan

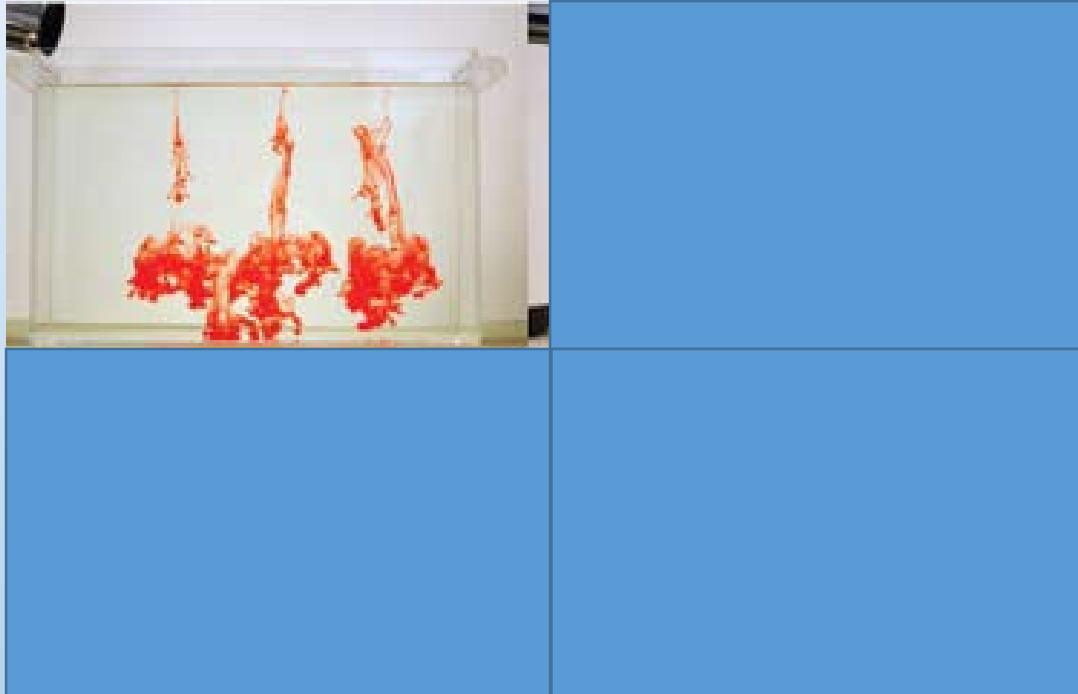
- Zonder mangaan geen fotosynthese
 - Mangaan is nodig in het splitsen van water

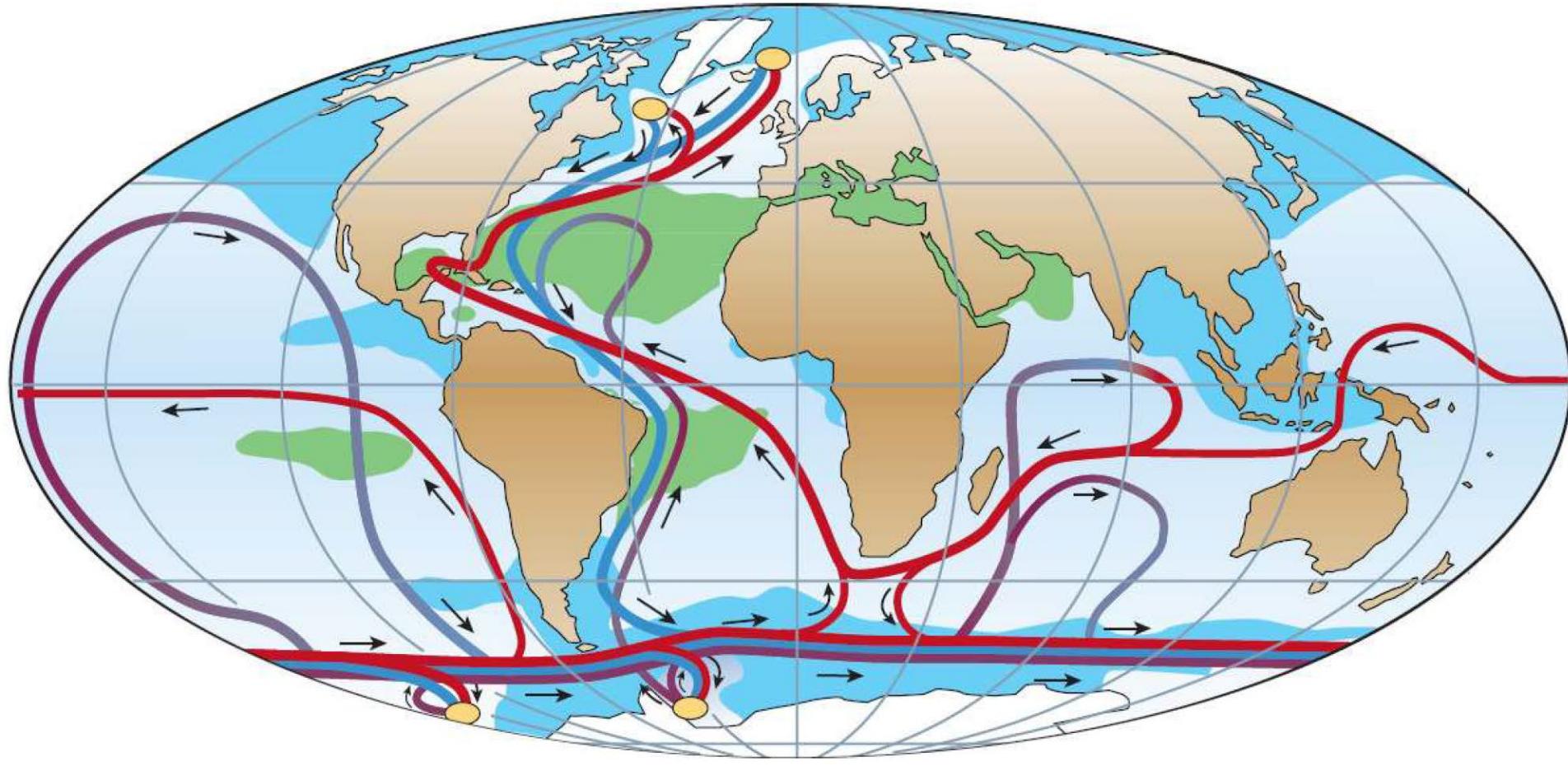

De oceaan is enorm belangrijk voor het klimaat

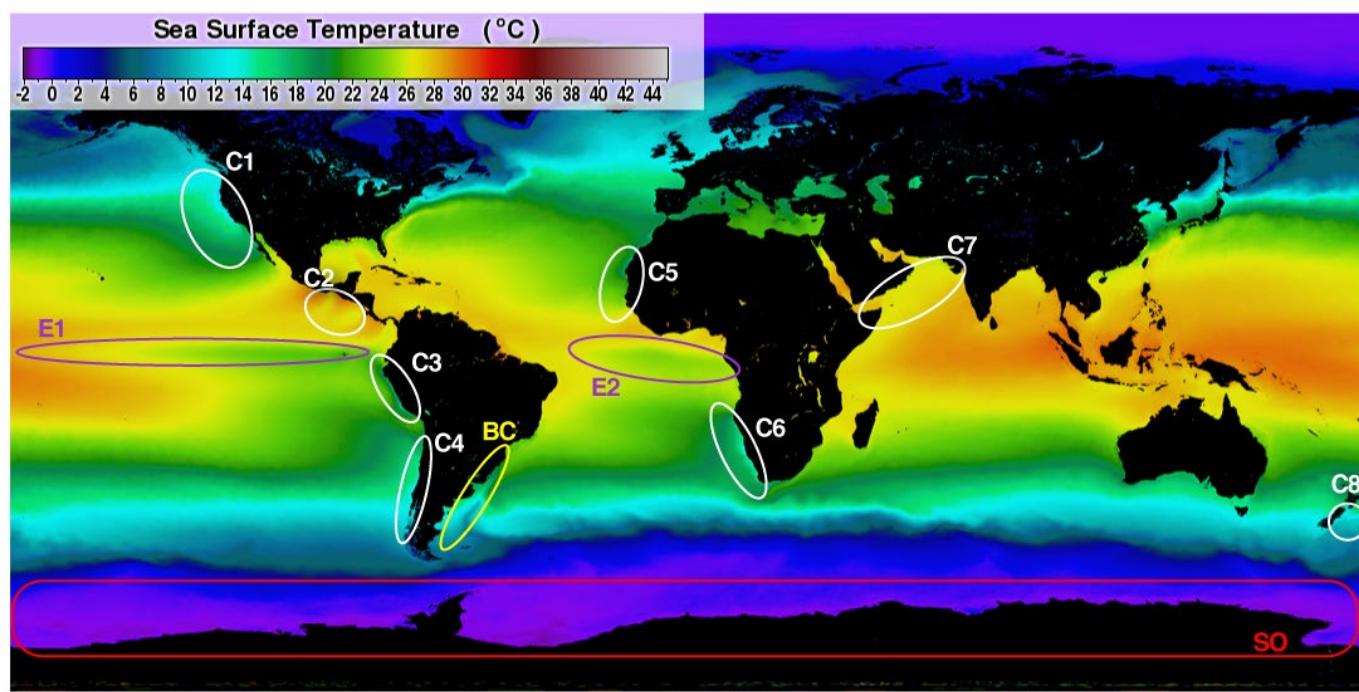

Stratificatie

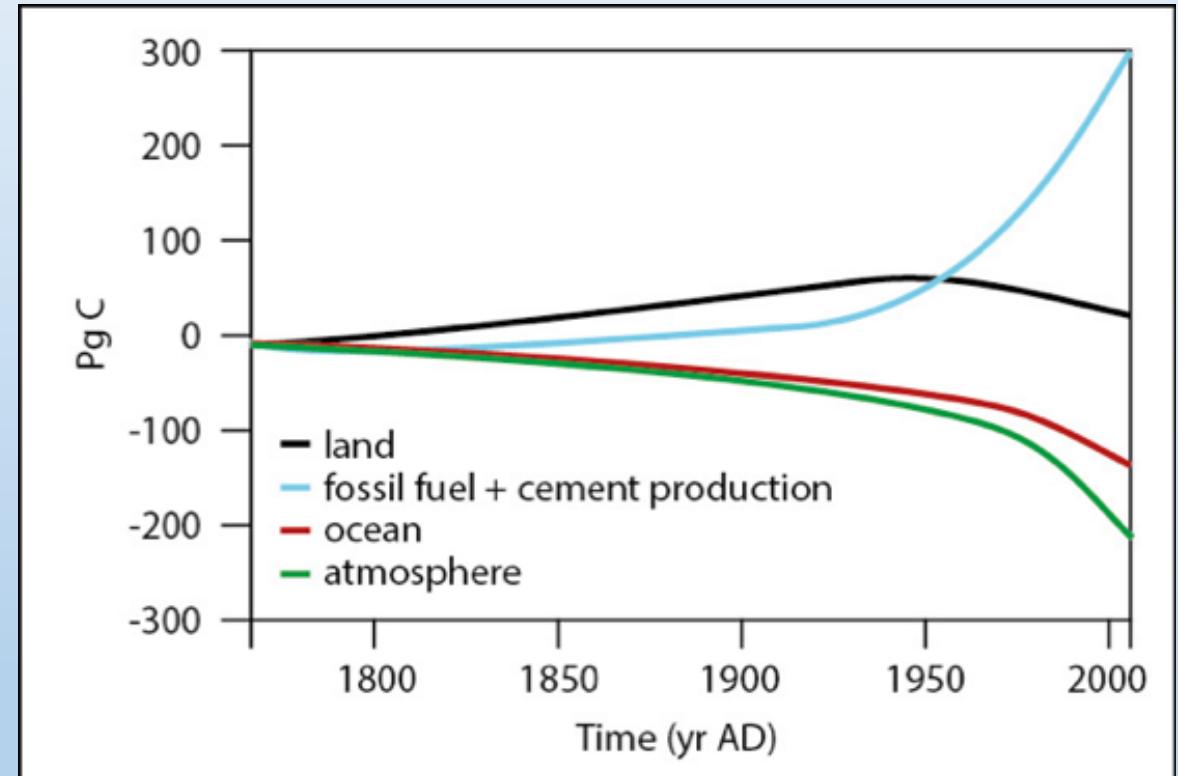
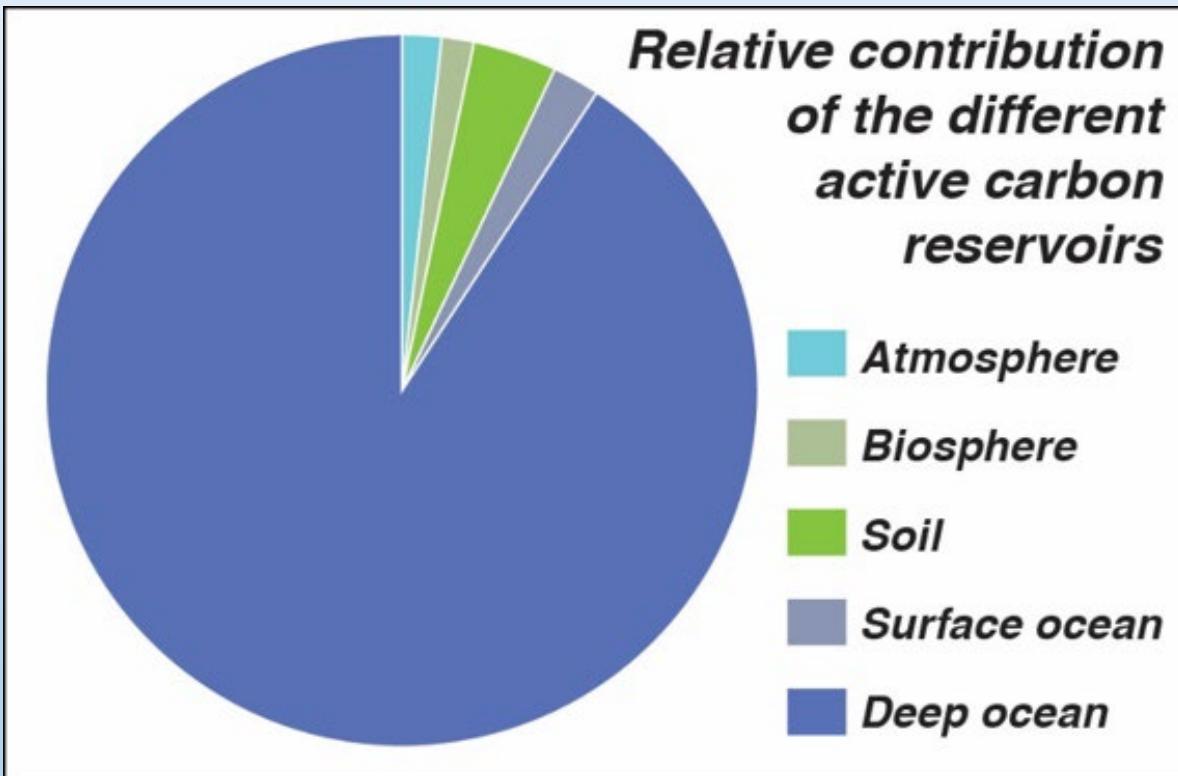

- Enorme invloed op het klimaat
 - E.g. New York vs Lissabon
 - Wat is de warmste land temperatuur ooit gemeten?
 - 56.7°C in Death Valley
 - Wat is de koudsteland temperatuur ooit gemeten?
 - -89.2°C in Antarctica
 - Hoe komen water and nutrienten weer naar het oppervlakte?

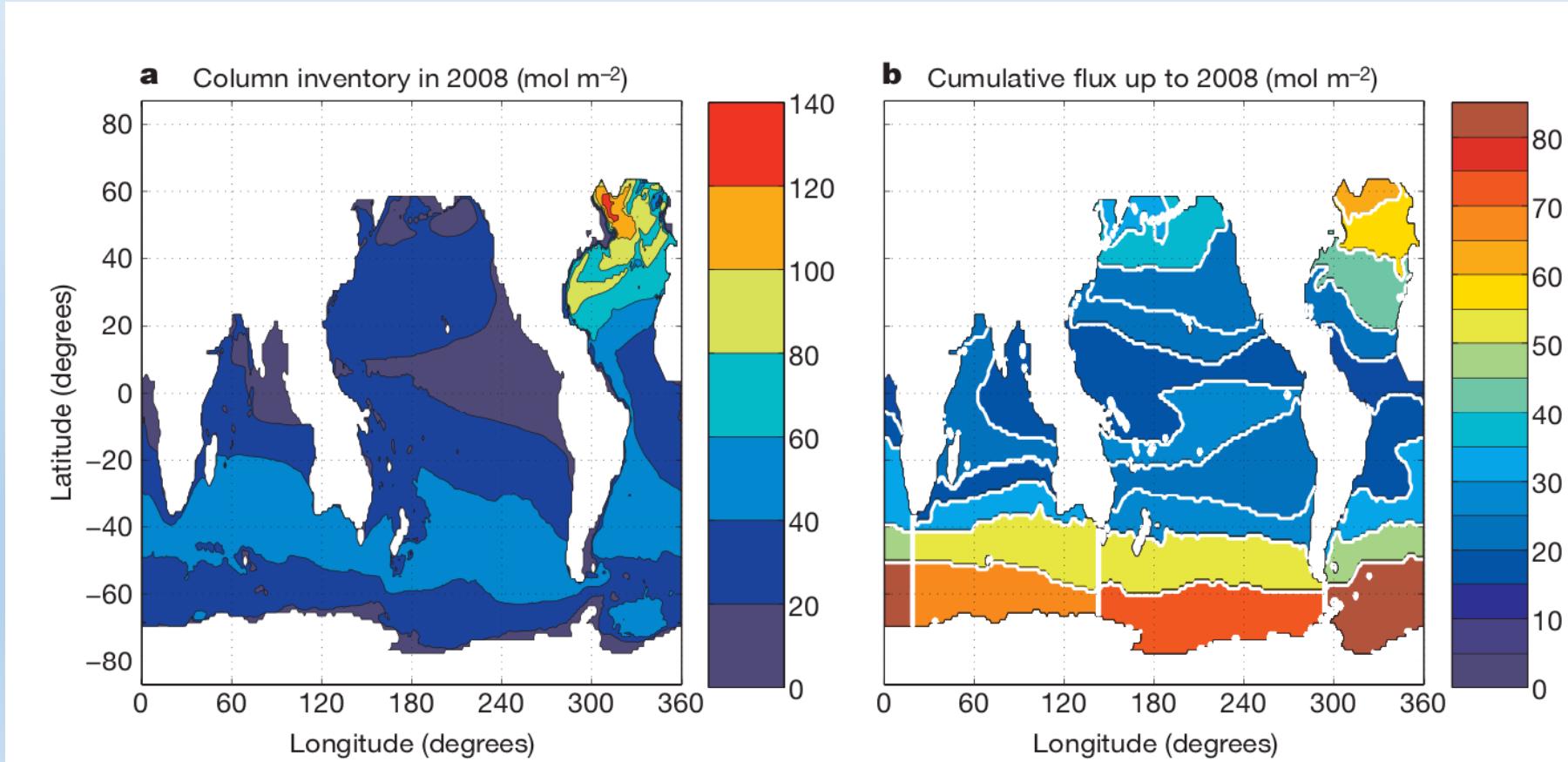

De oceaan is enorm belangrijk voor het klimaat

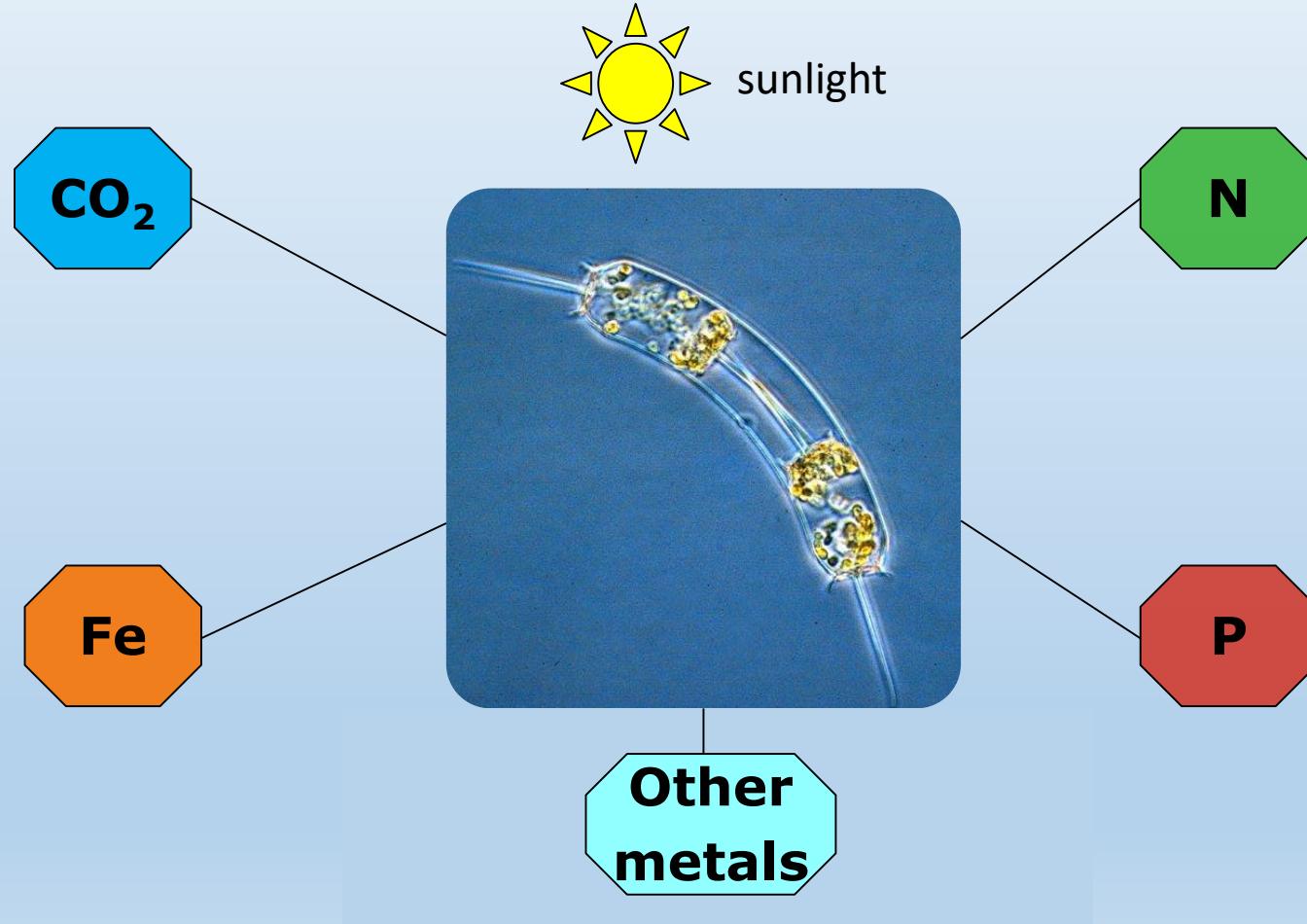

De oceaan is enorm belangrijk voor het klimaat

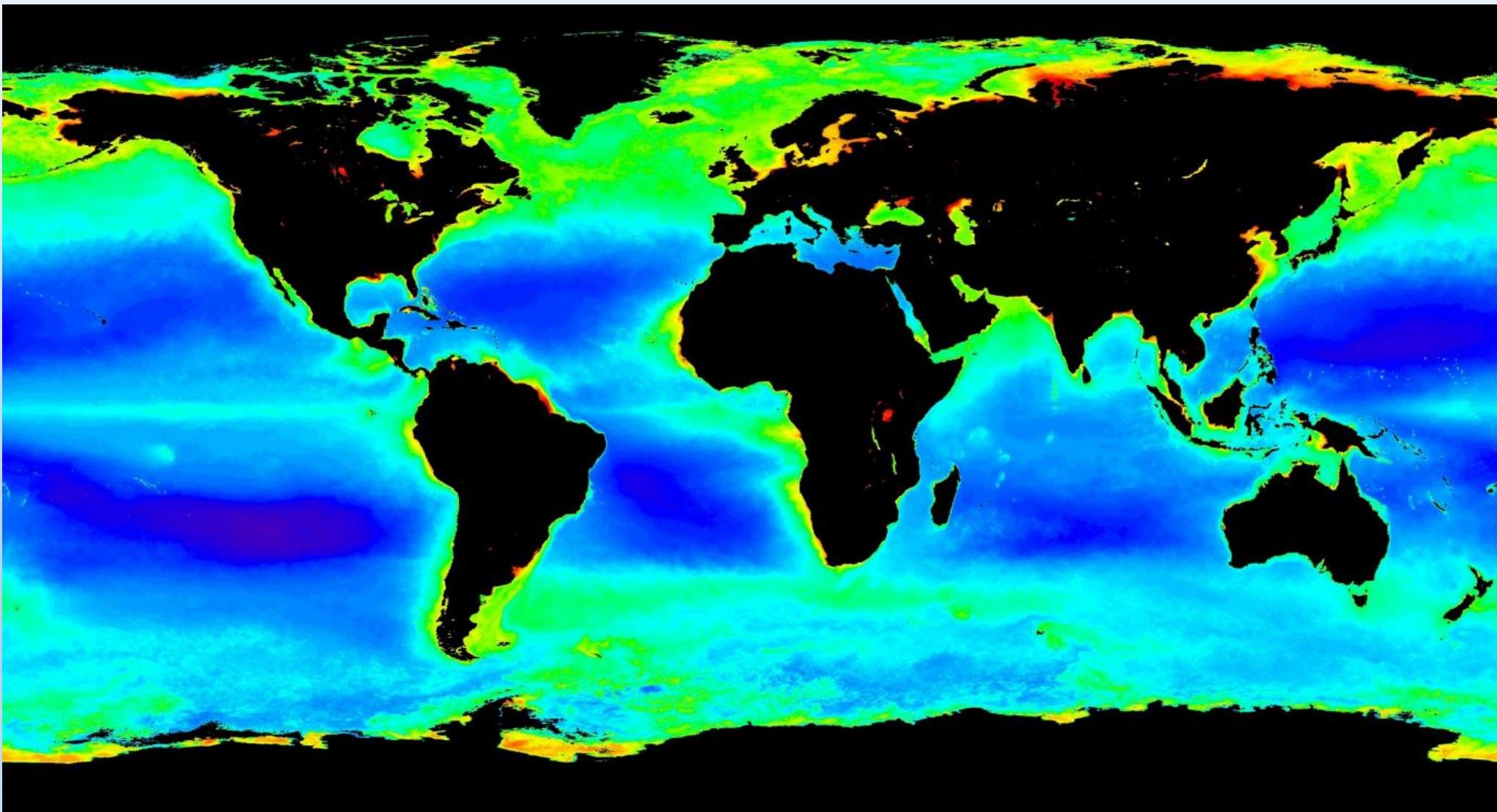
- ~30% van alle anthropogene CO_2 is opgenomen door de ocean

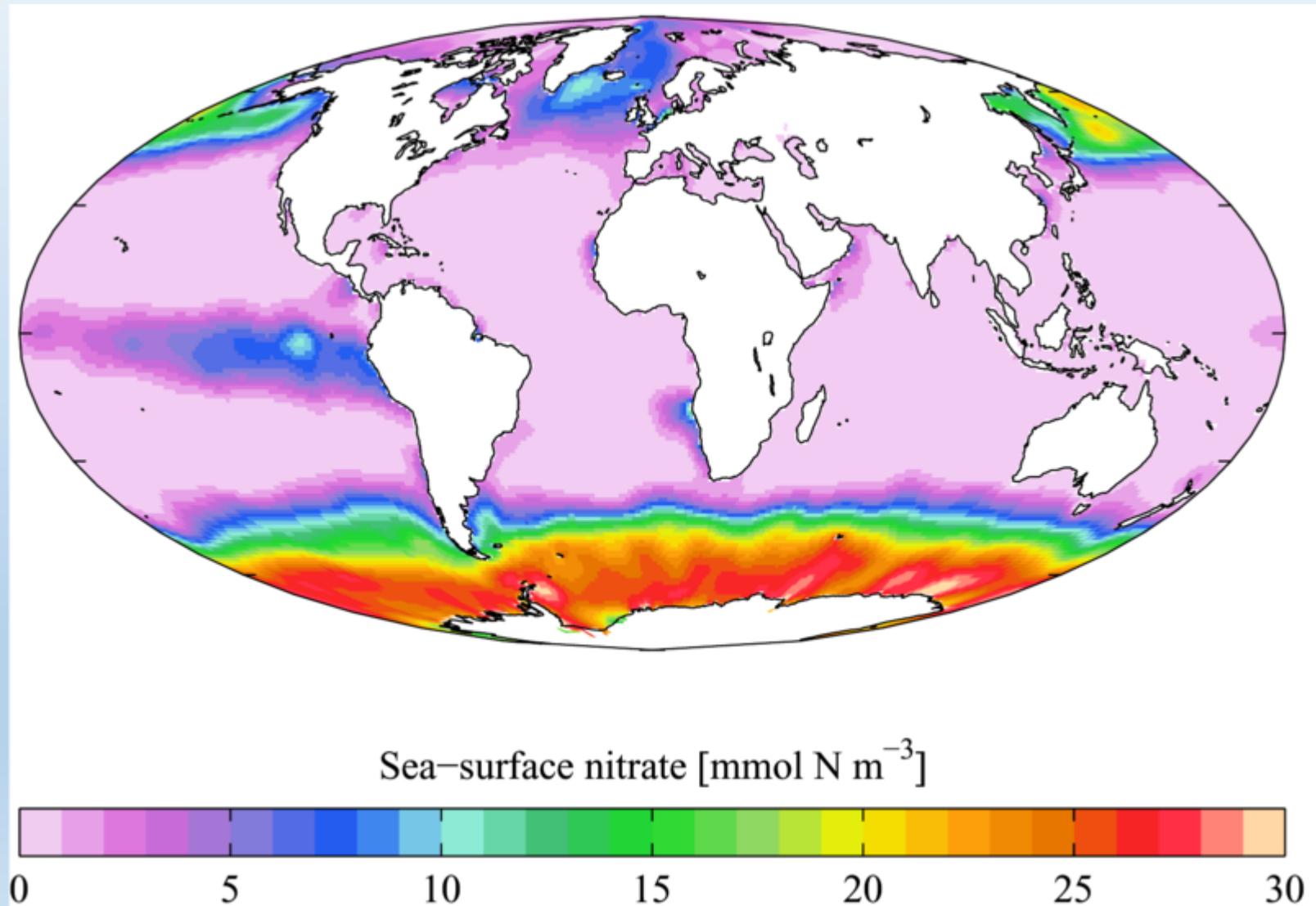
IJzer en Mangaan, van levensbelang voor de Oceaan

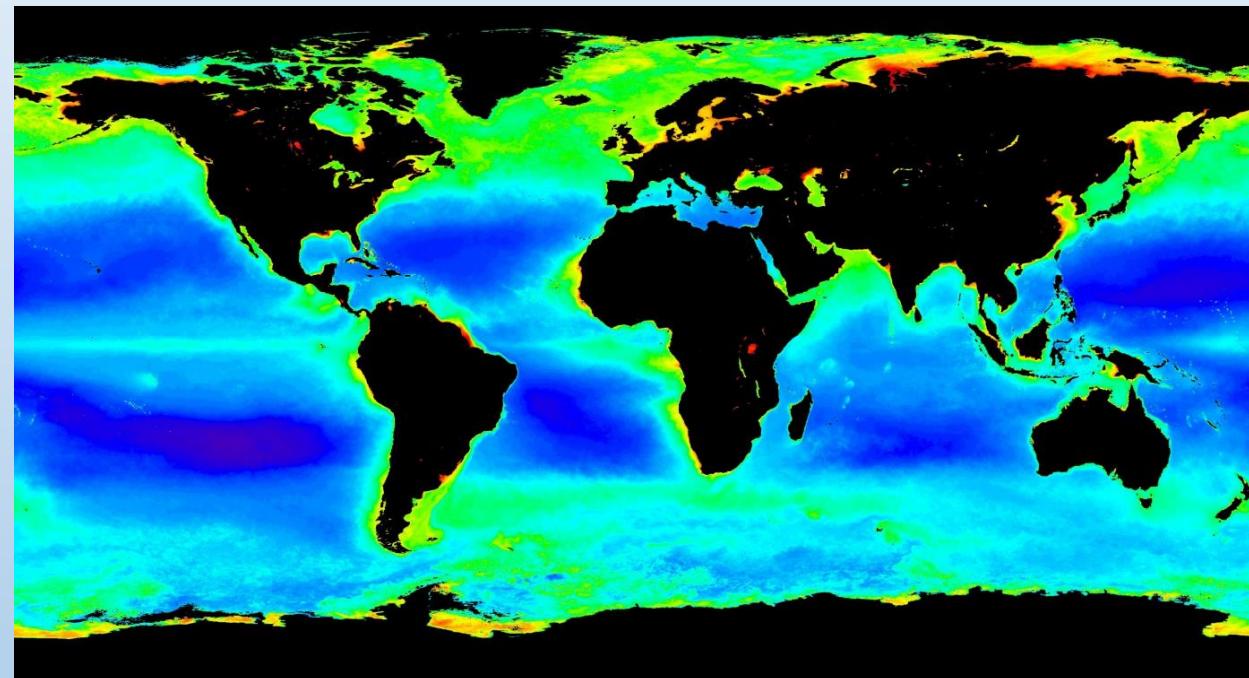
Hoe zie je ijzer gebrek in de oceaan?

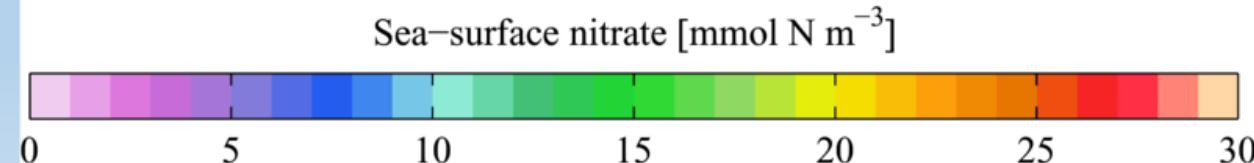
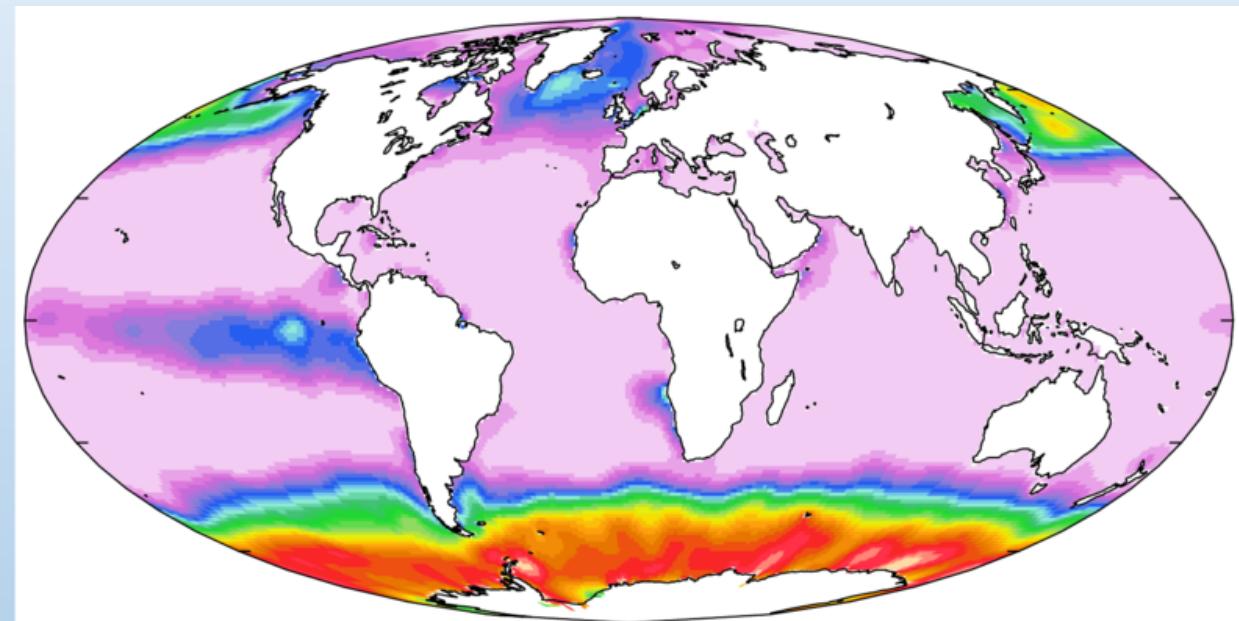
Hoe zie je ijzer gebrek in de oceaan?

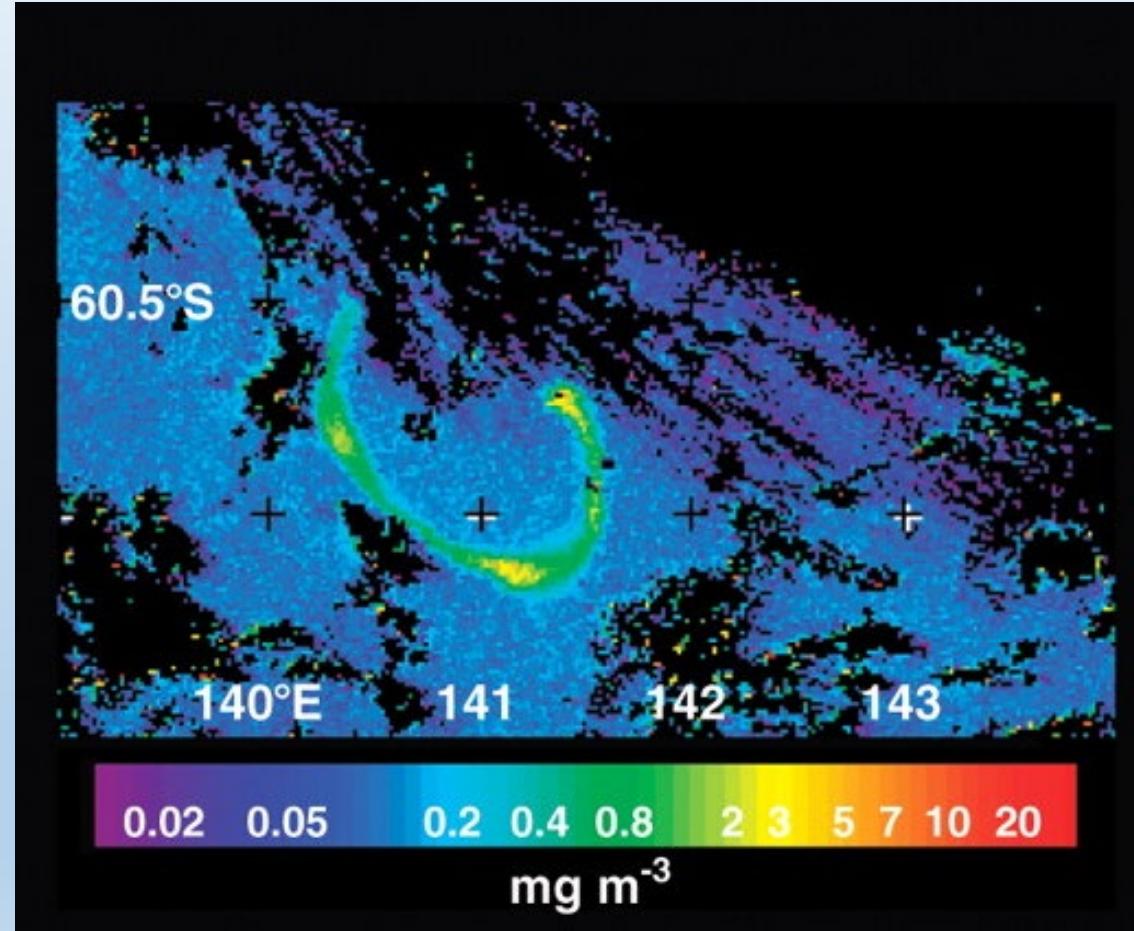
Hoe zie je ijzer gebrek in de oceaan?

Fytoplankton groeit tot de voedingsstoffen op zijn

Hoe zie je ijzer gebrek in de oceaan?

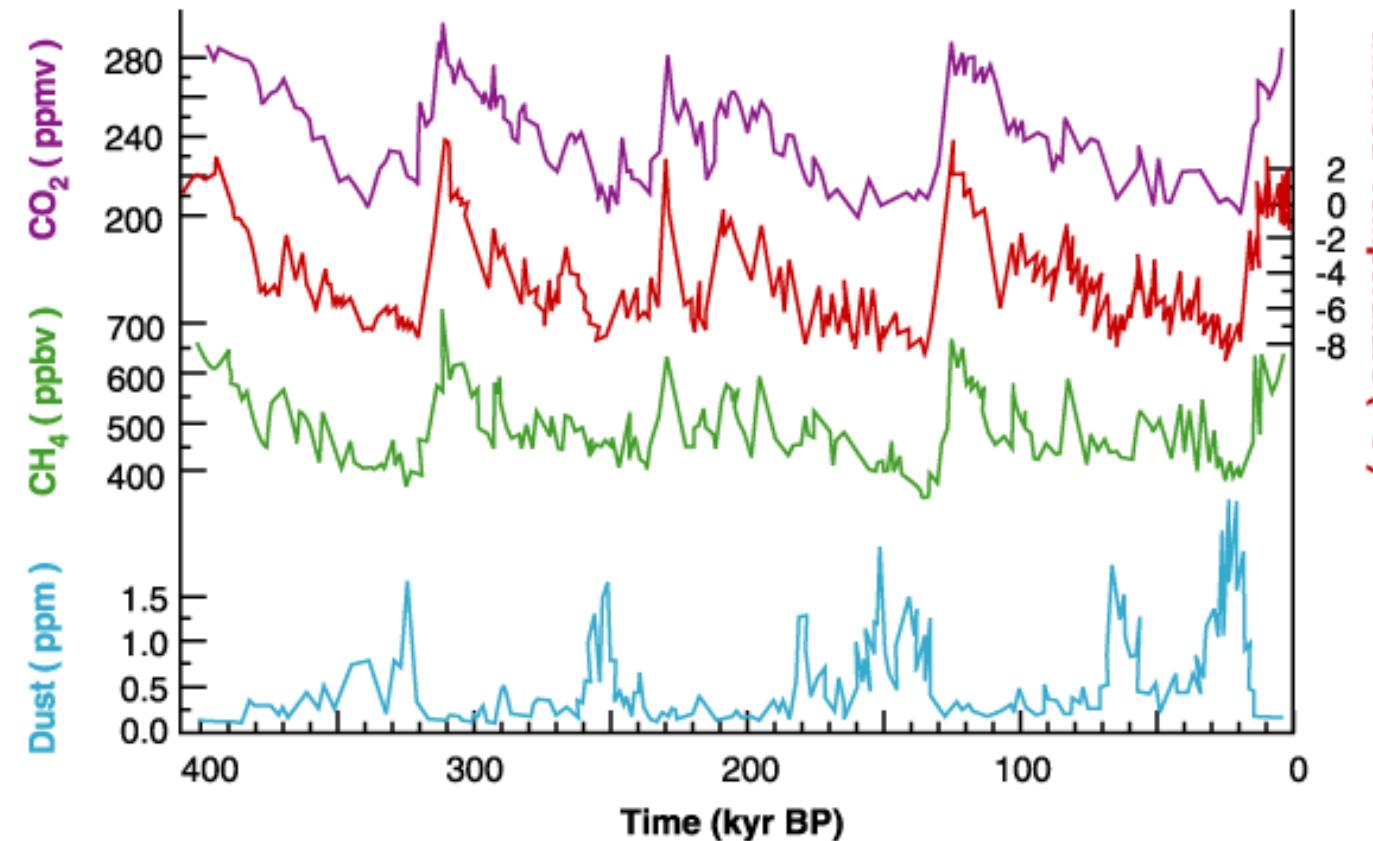

De ijzer hypothese

- Meer Fe in de oceaan
 - Meer CO₂ opname → verlaging van atmosferisch CO₂
 - Afname van de wereldwijde klimaatsverandering
- ‘Give me half a supertanker of Fe and I’ll give you the next ice age’
(John H Martin, July 1988)
 - This started all kinds of craziness...

De ijzer hypothese

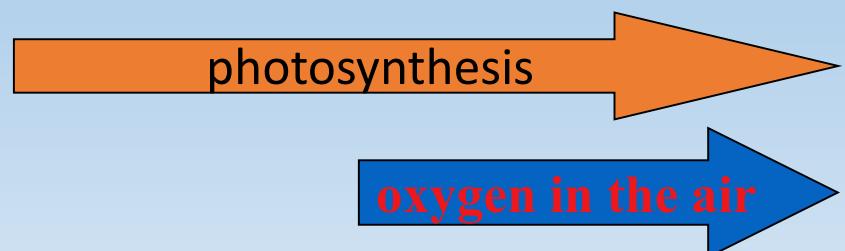
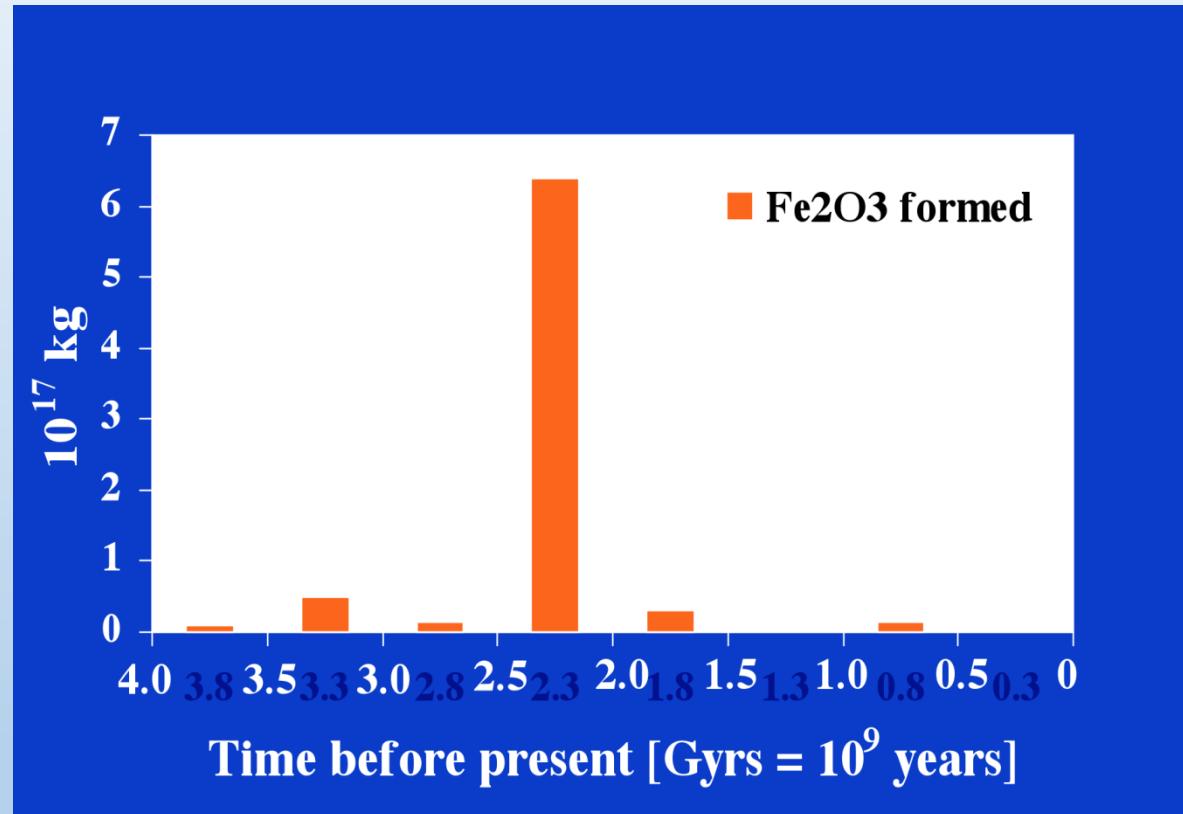

Waarom IJzer?

- In de Oer oceaan waren de condities reducerend (geen zuurstof)
 - Meer dan genoeg gereduceerd Fe(II)
- In evolutie is Fe in veel biochemische processen gebruikt omdat het zeer geschikt is voor de overdracht van electronen
 - Photosynthese
 - Stikstof assimilatie
 - Super oxide dismutase
 - Sulphate reductie

And than life happened

Stromatolites

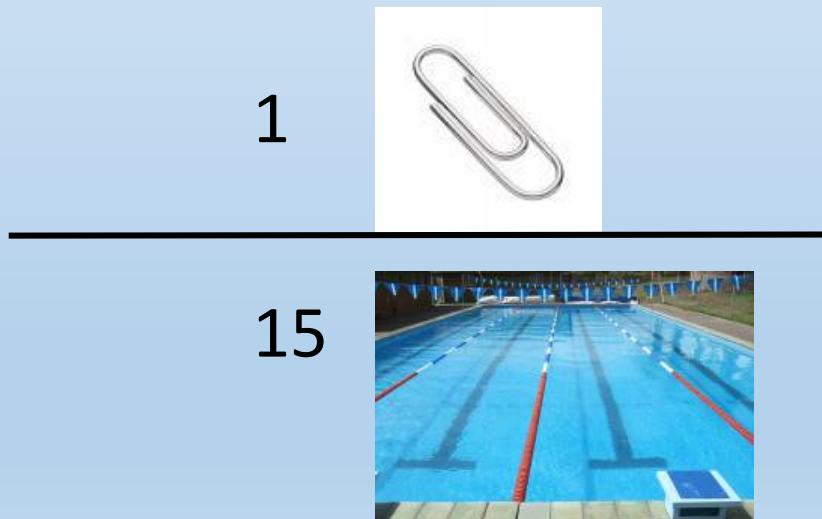

Hoeveel ijzer is er opgelost in de ocean?

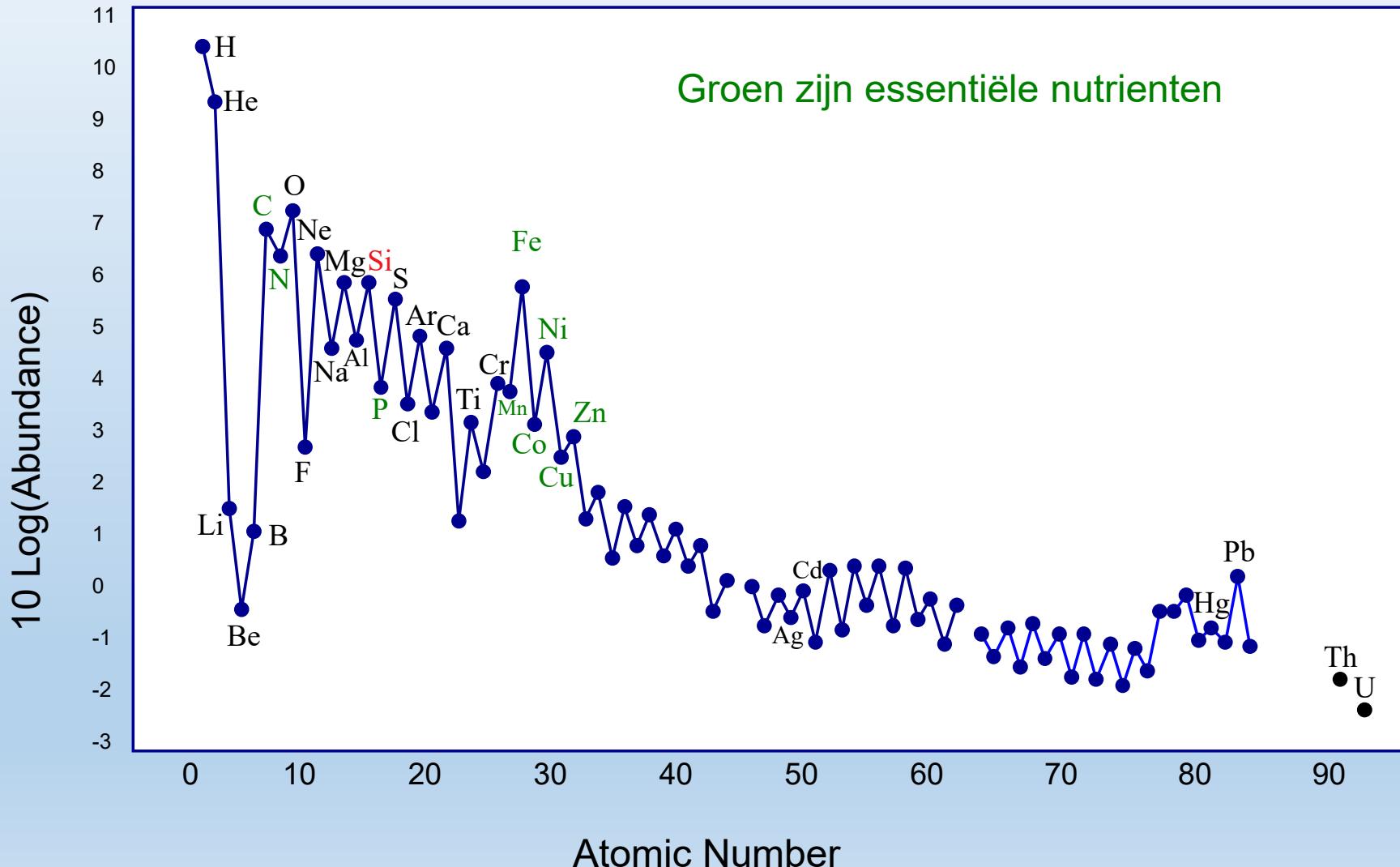
- 0.00000001 gram ijzer per liter zeewater = 10×10^{-9} gram per liter

- dat is opgelost in 40 miljard liter water

concentratie =

Elementen in ons universum

Metalen en evolutie

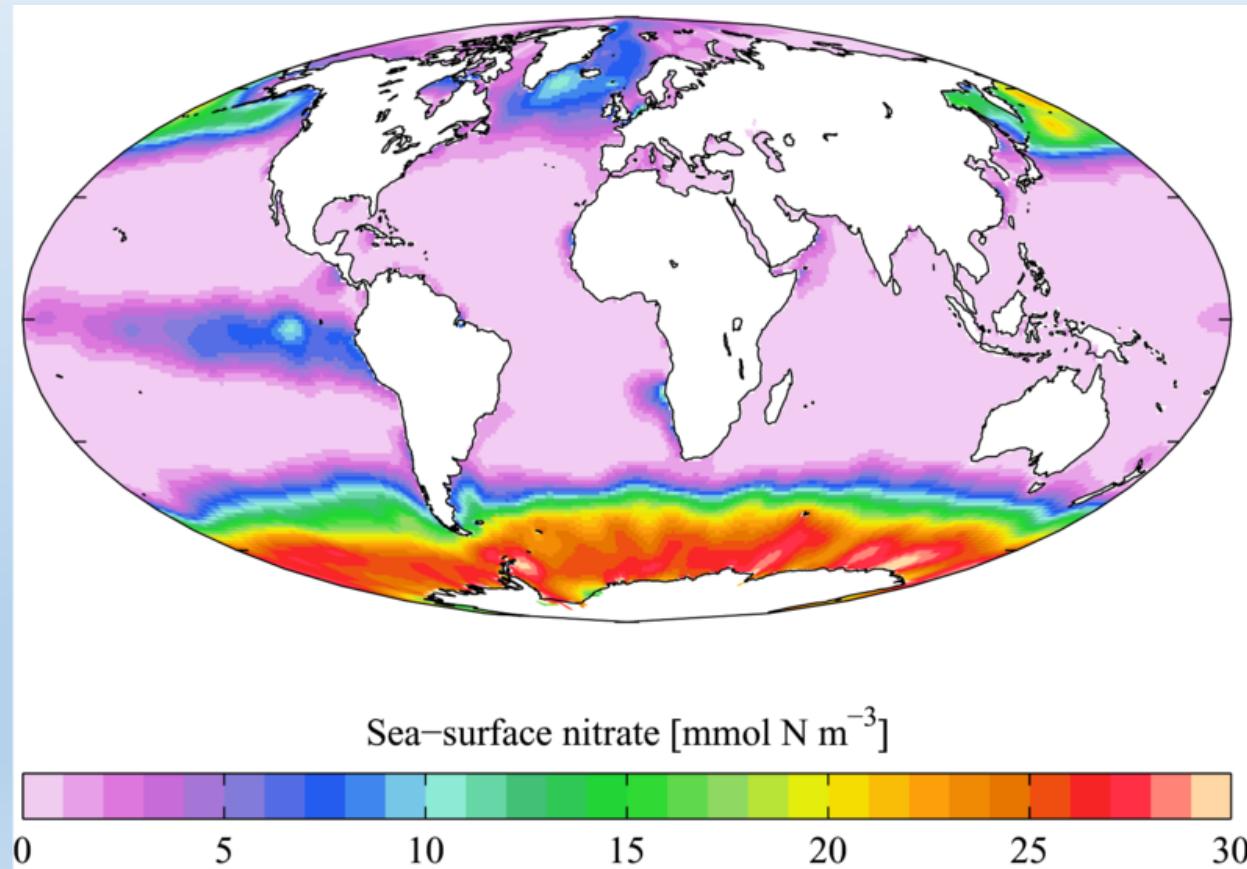
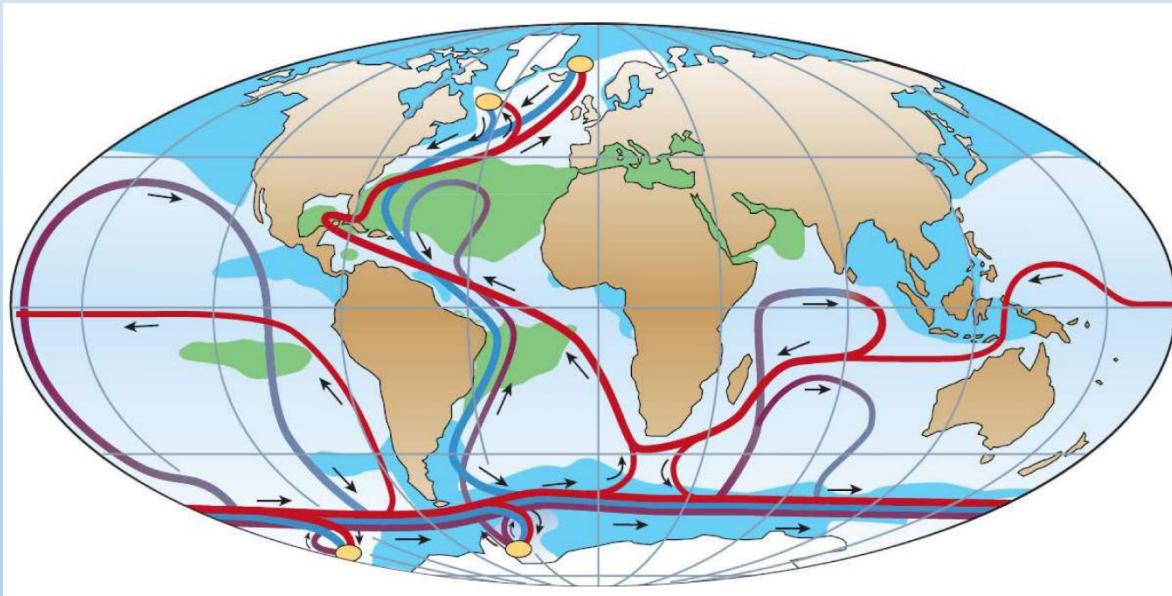

numbers of atoms versus 1 million Si atoms

In evolutie zijn de veel voorkomende element het meest gebruikt: essentieel
Niet veelvoorkomende elementen geen biologische functie

IJzer bemesting van de oceaan

- waar dan?

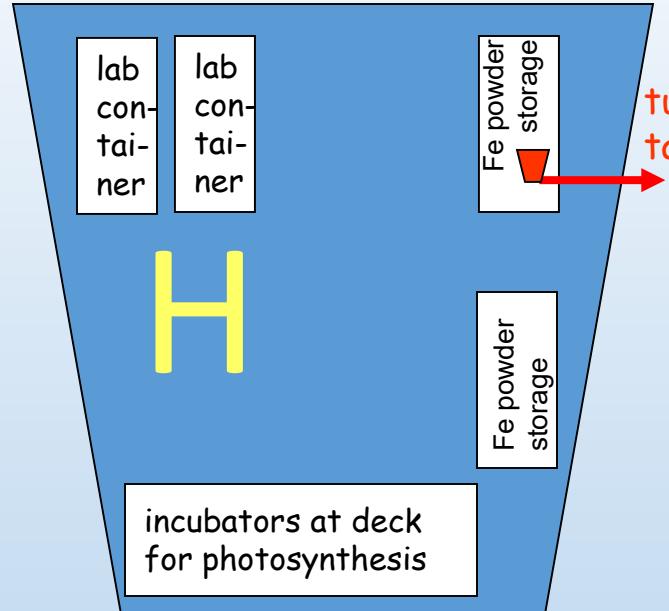

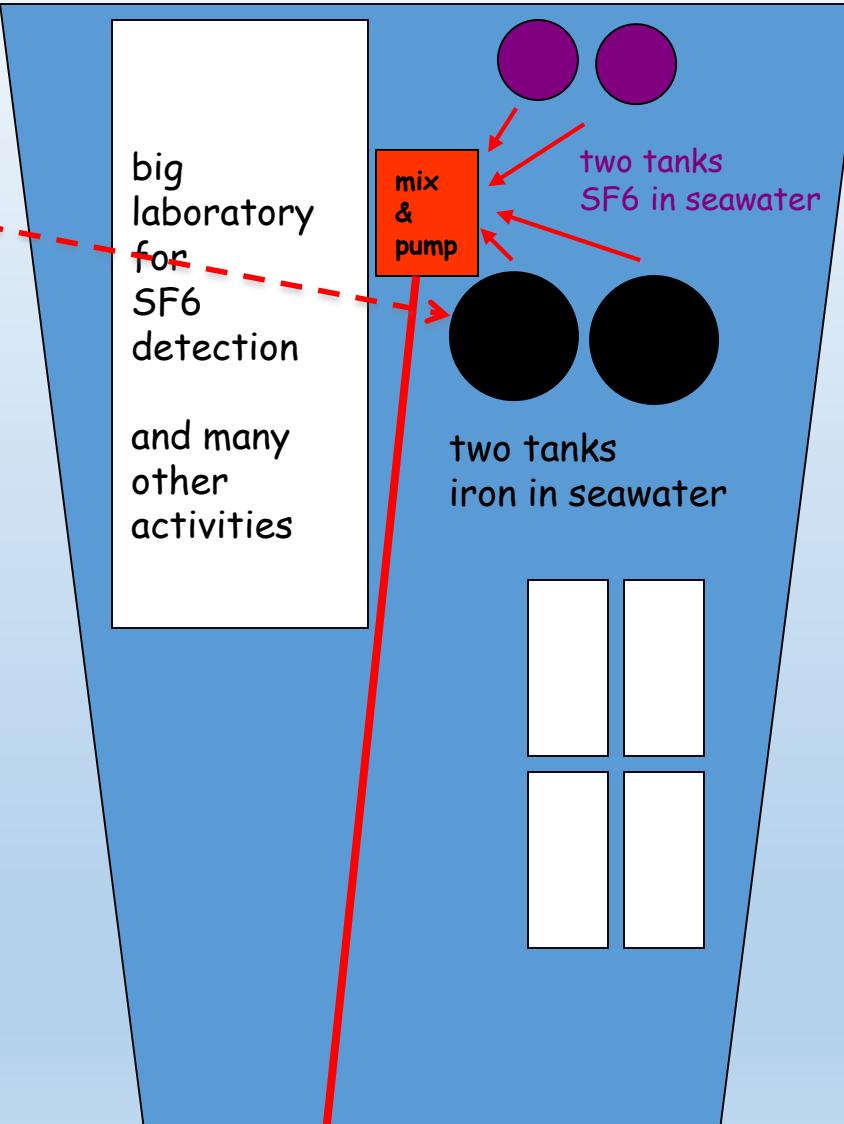
IJzer bemesting van de oceaan

- Hoe dan?

Heli Deck

Work Deck

overboard 2000 litres per hour in 15 hours

Flushing down the FeSO₄ powder

HydroChloric
acid

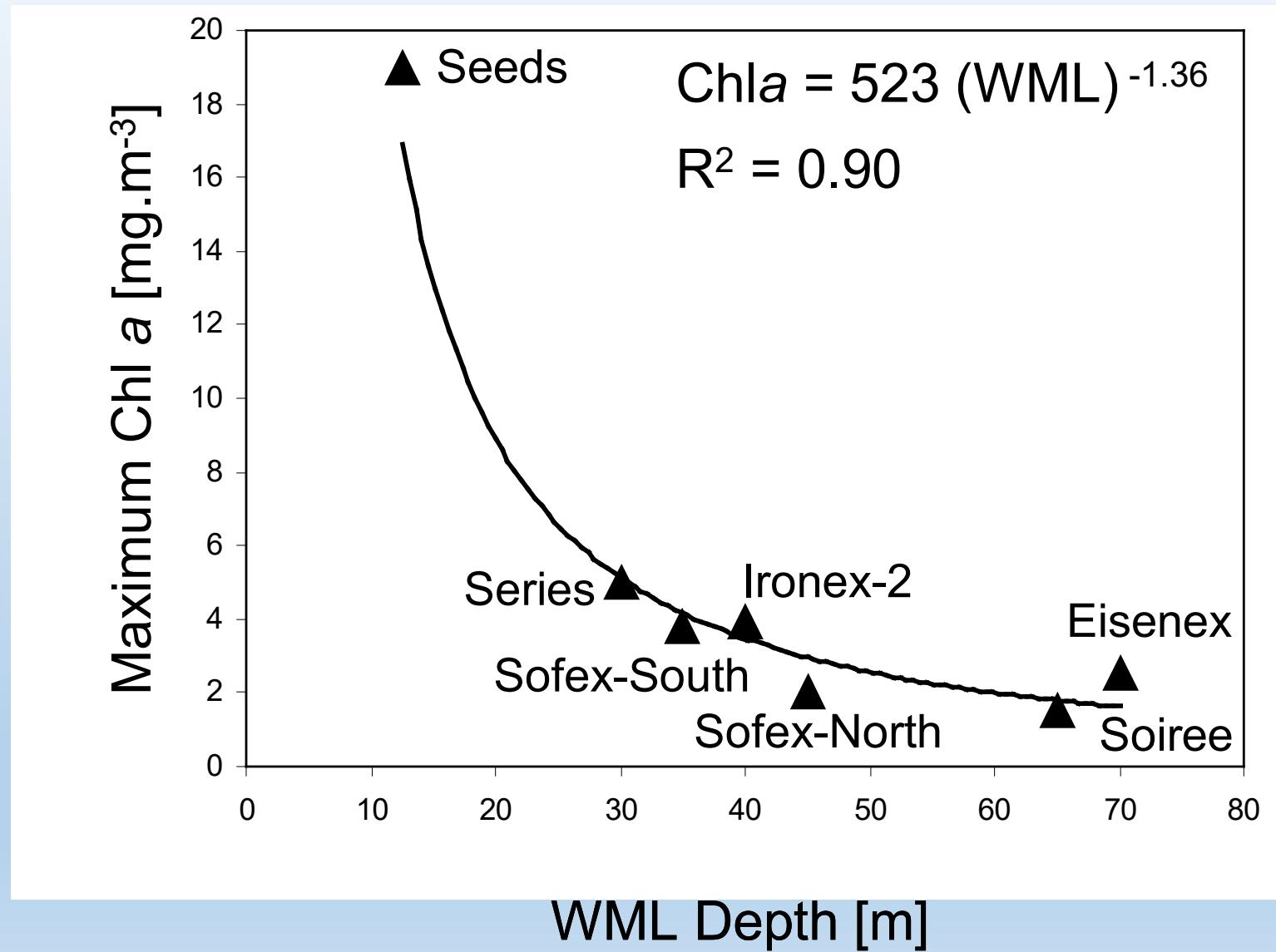

down the drain

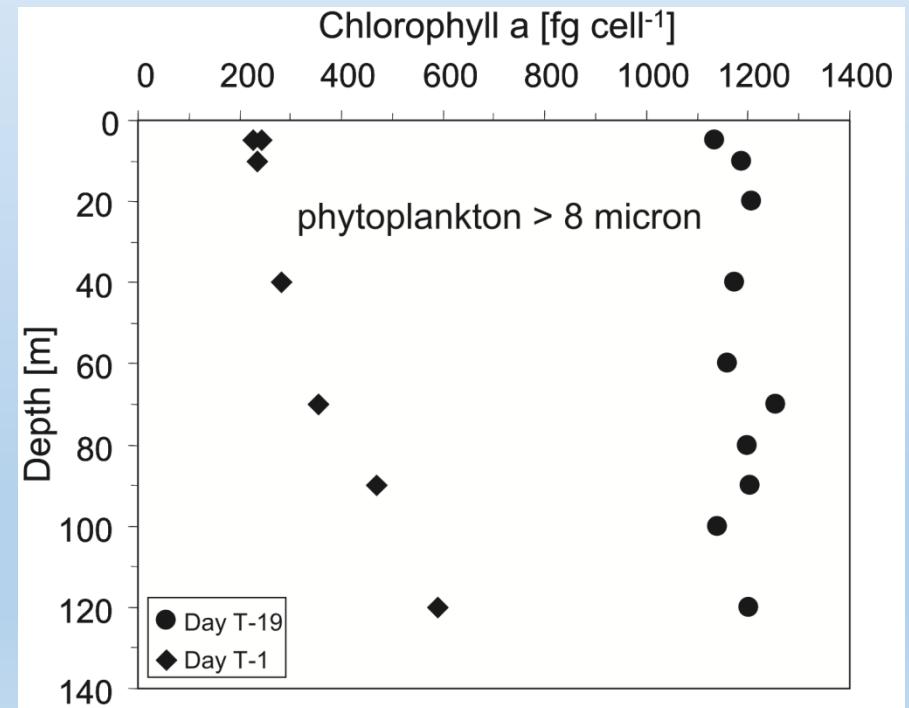

WML diepte is de belangrijkste factor tijdens experimenten

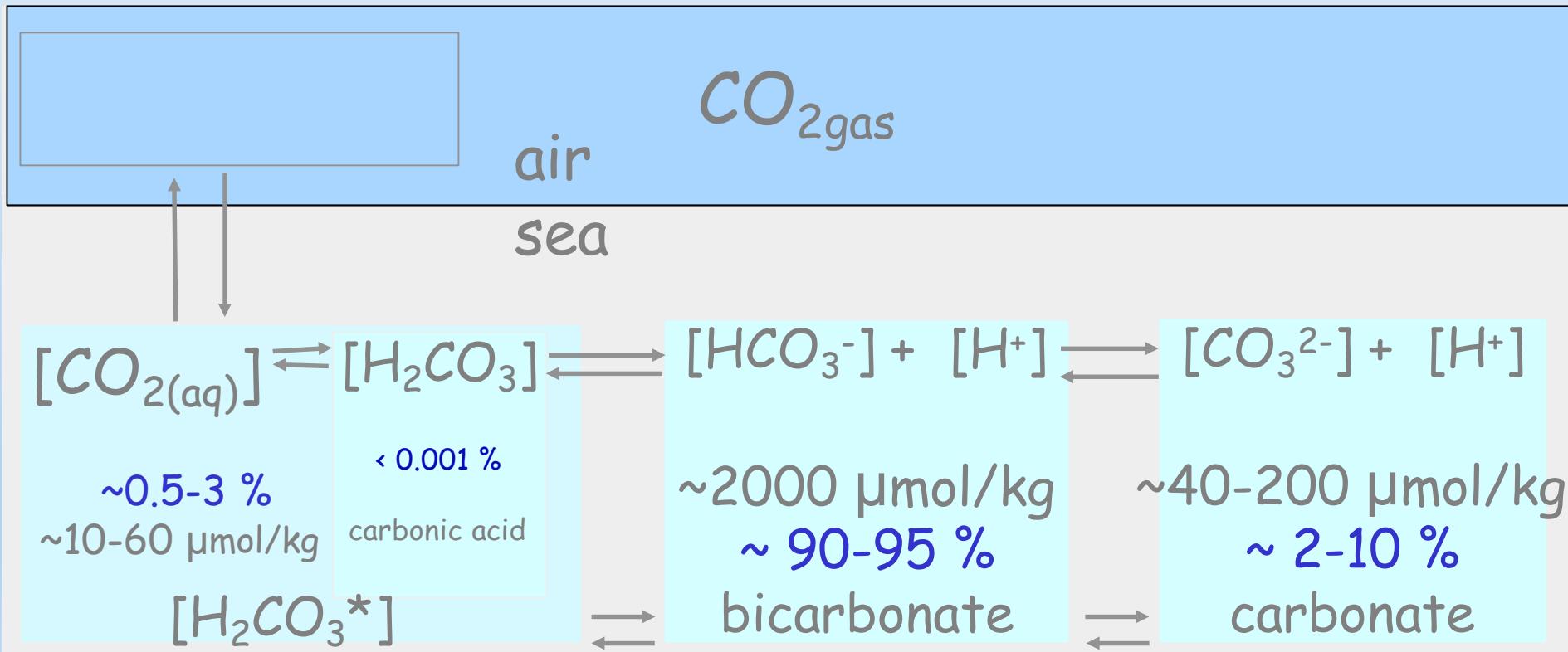
Chlorophyll *a* is GEEN betrouwbare biomassa indicator bij Fe verrijkingsexperimenten

- Chlorophyll *a* is een indicator voor hoeveelheid algen
 - Maar:
- Synthese van Chl *a* heeft Fe nodig

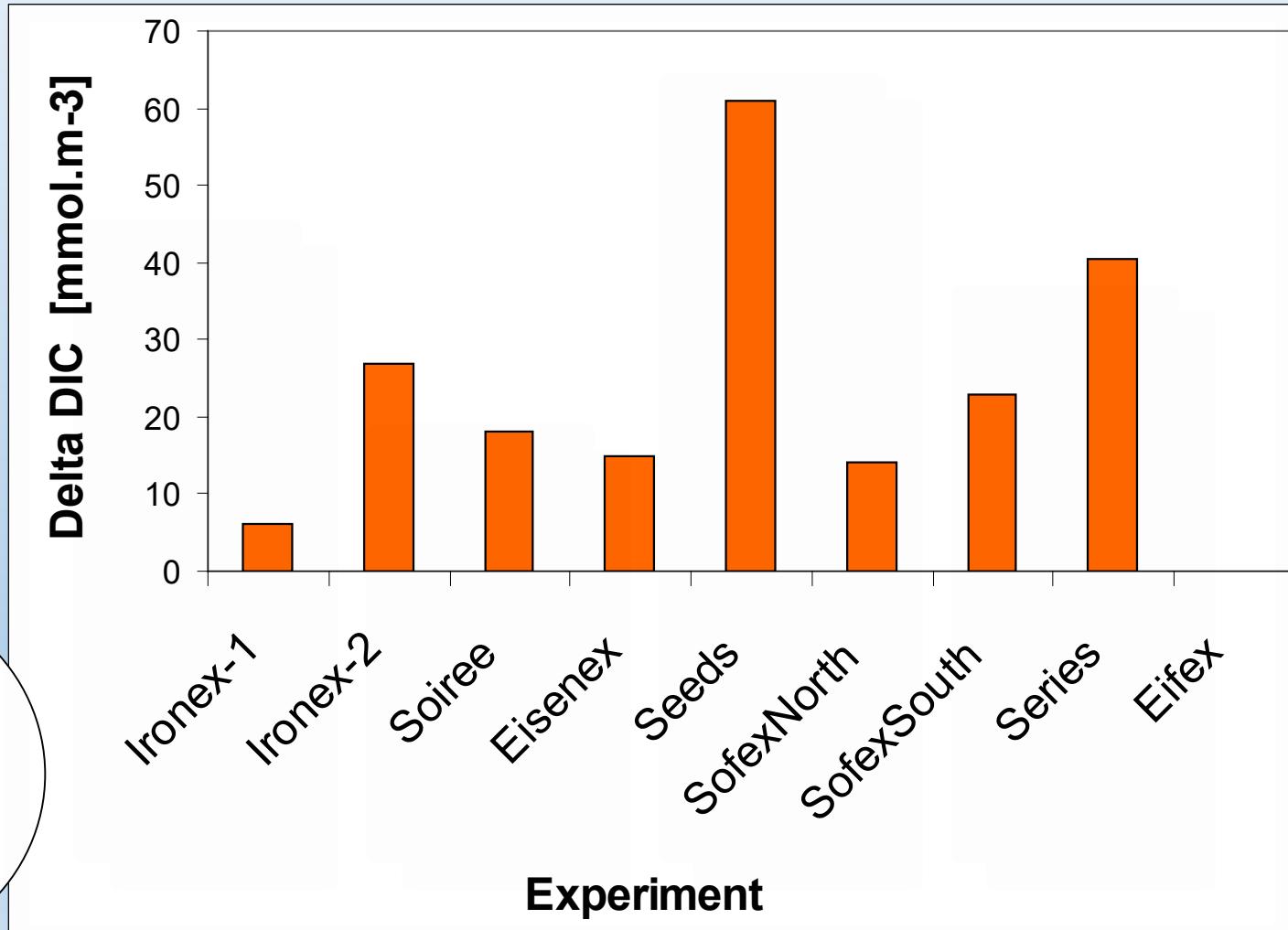
Eisenex (2000): upon Fe addition a sixfold increase of cellular Chl *a* in the large diatoms > 8 micron

CO₂ in zee water

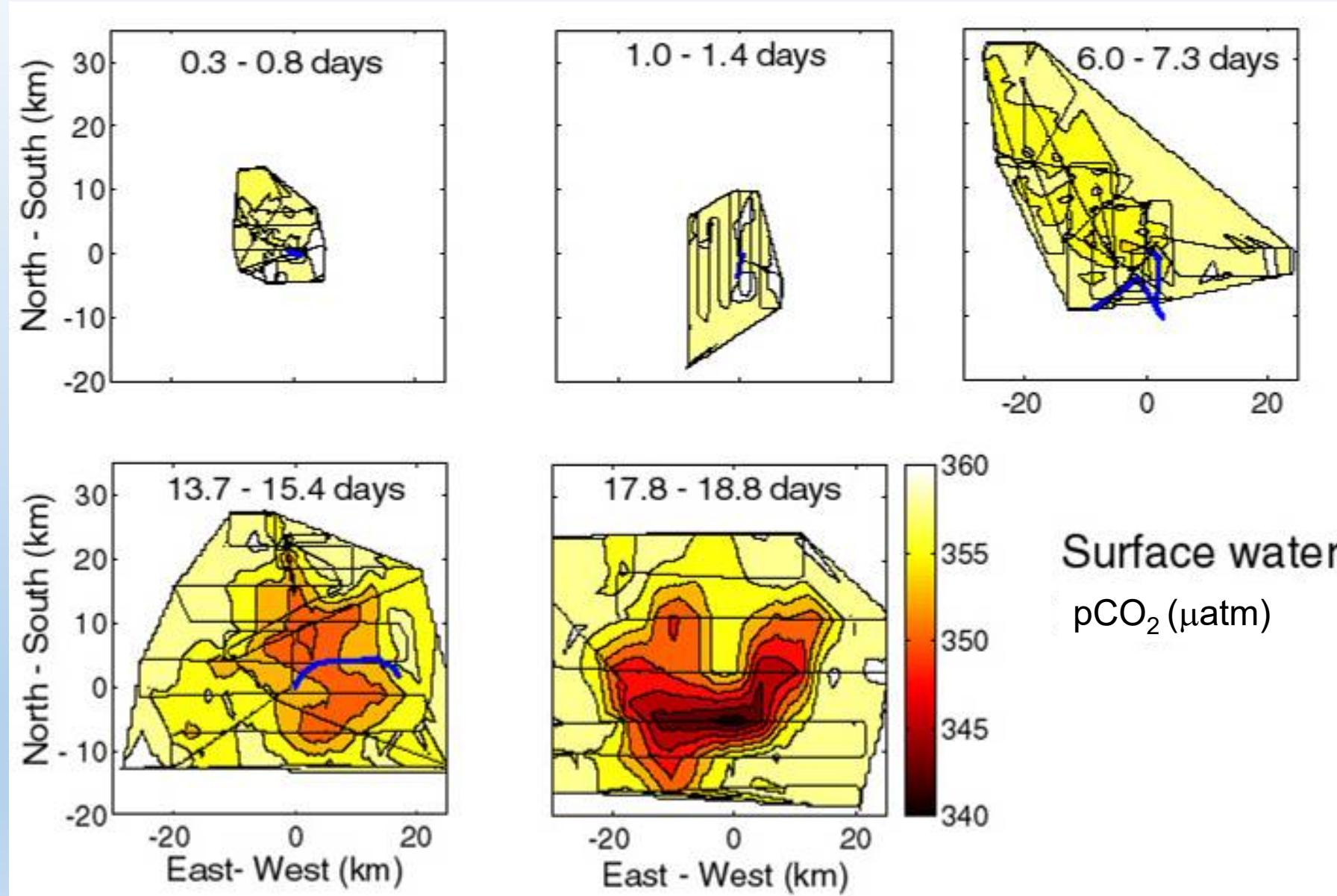

DIC: Dissolved Inorganic Carbon

DIC is de som
van alle CO₂
in zeewater:
Total-CO₂

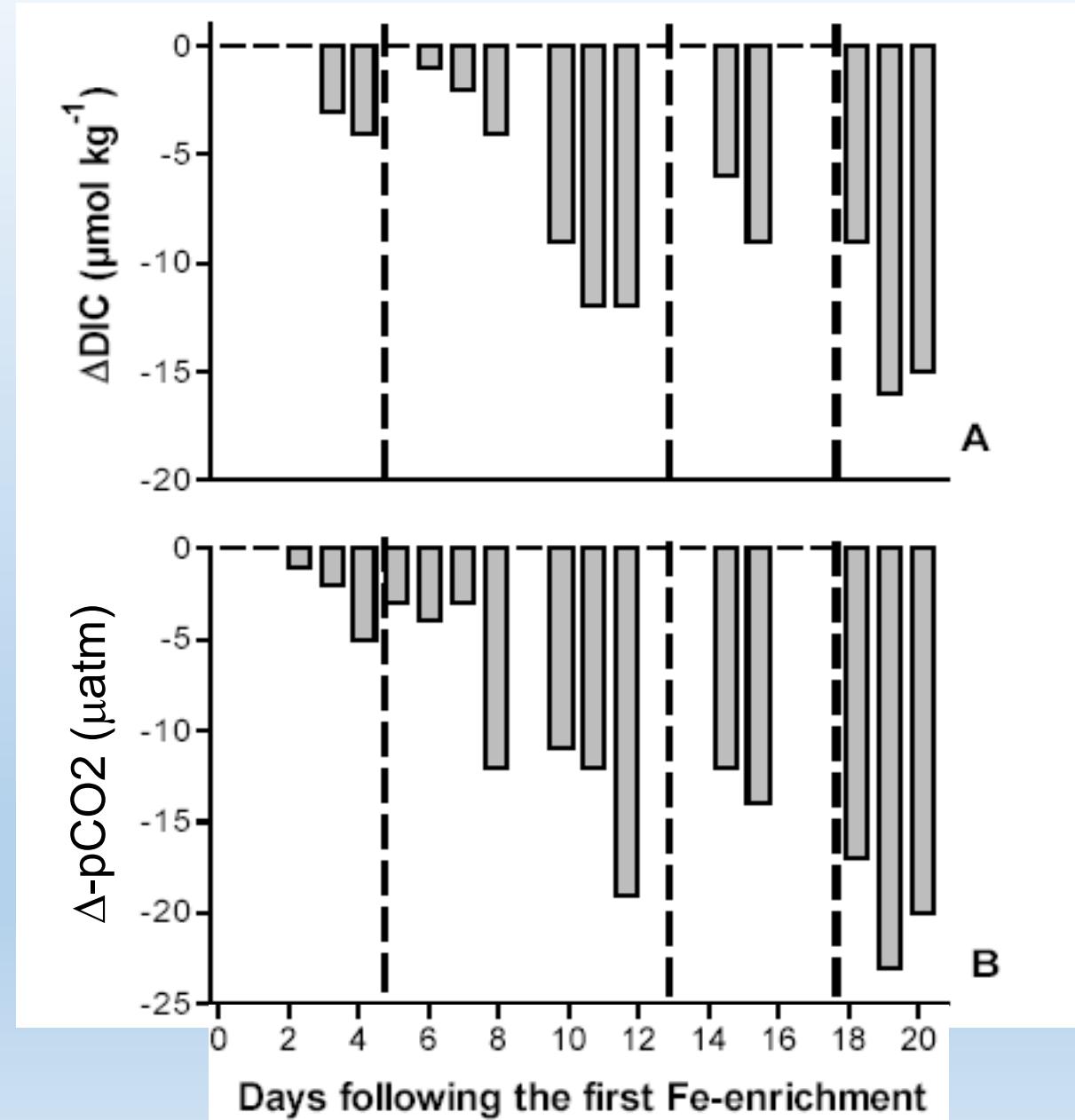

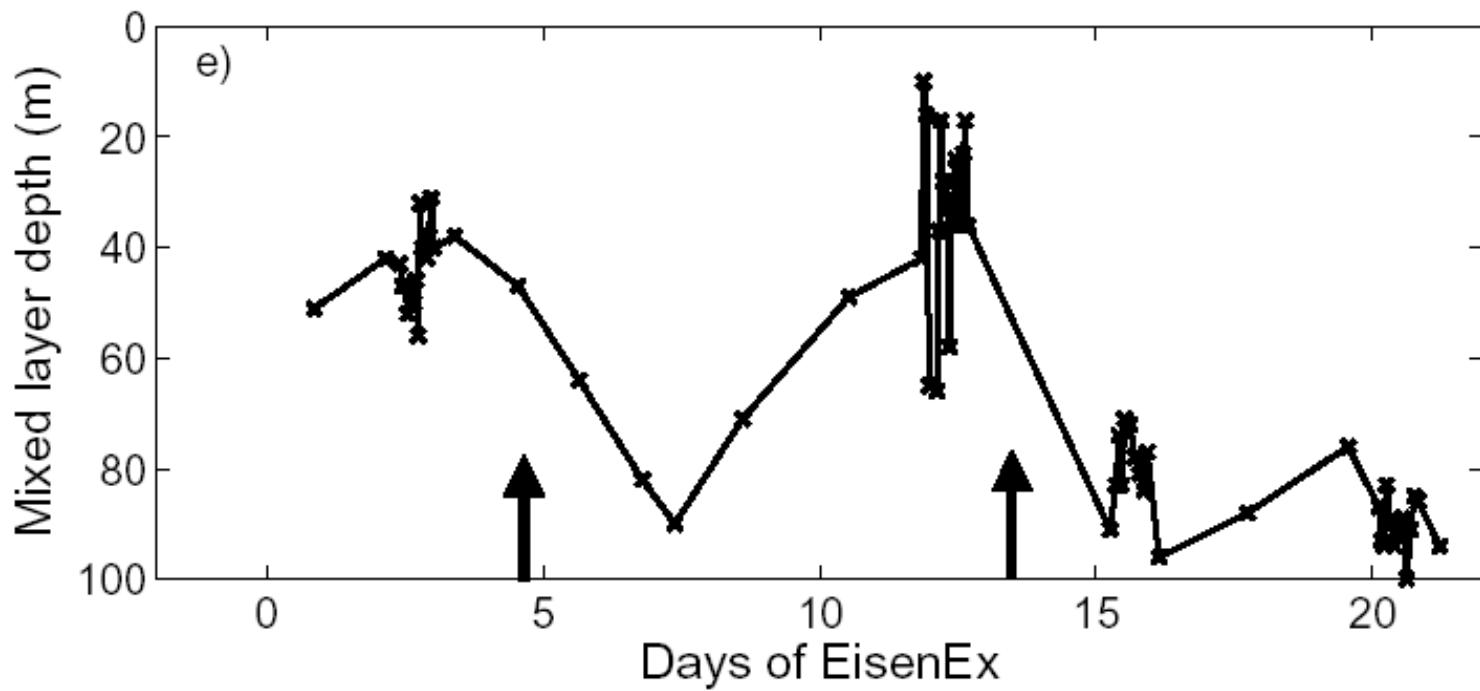
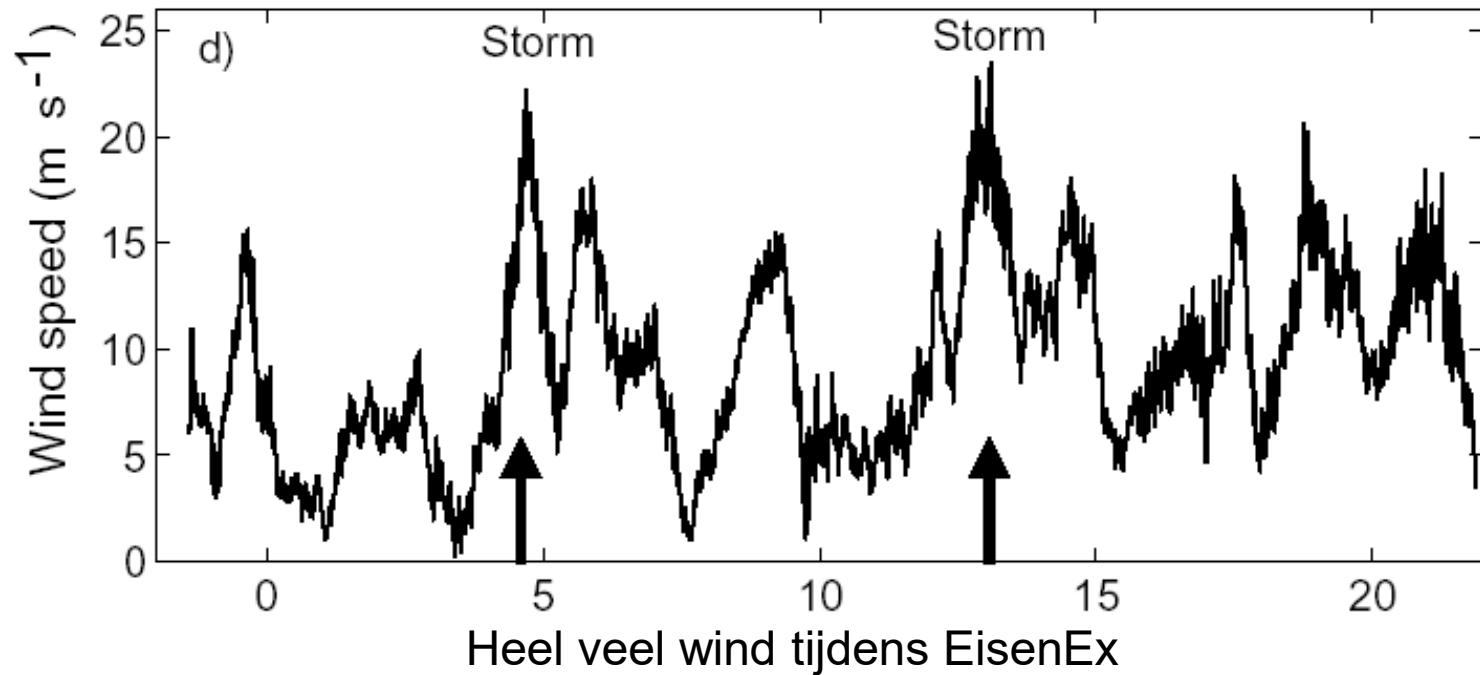
Oppervlakte water pCO₂ map gedurende EisenEx

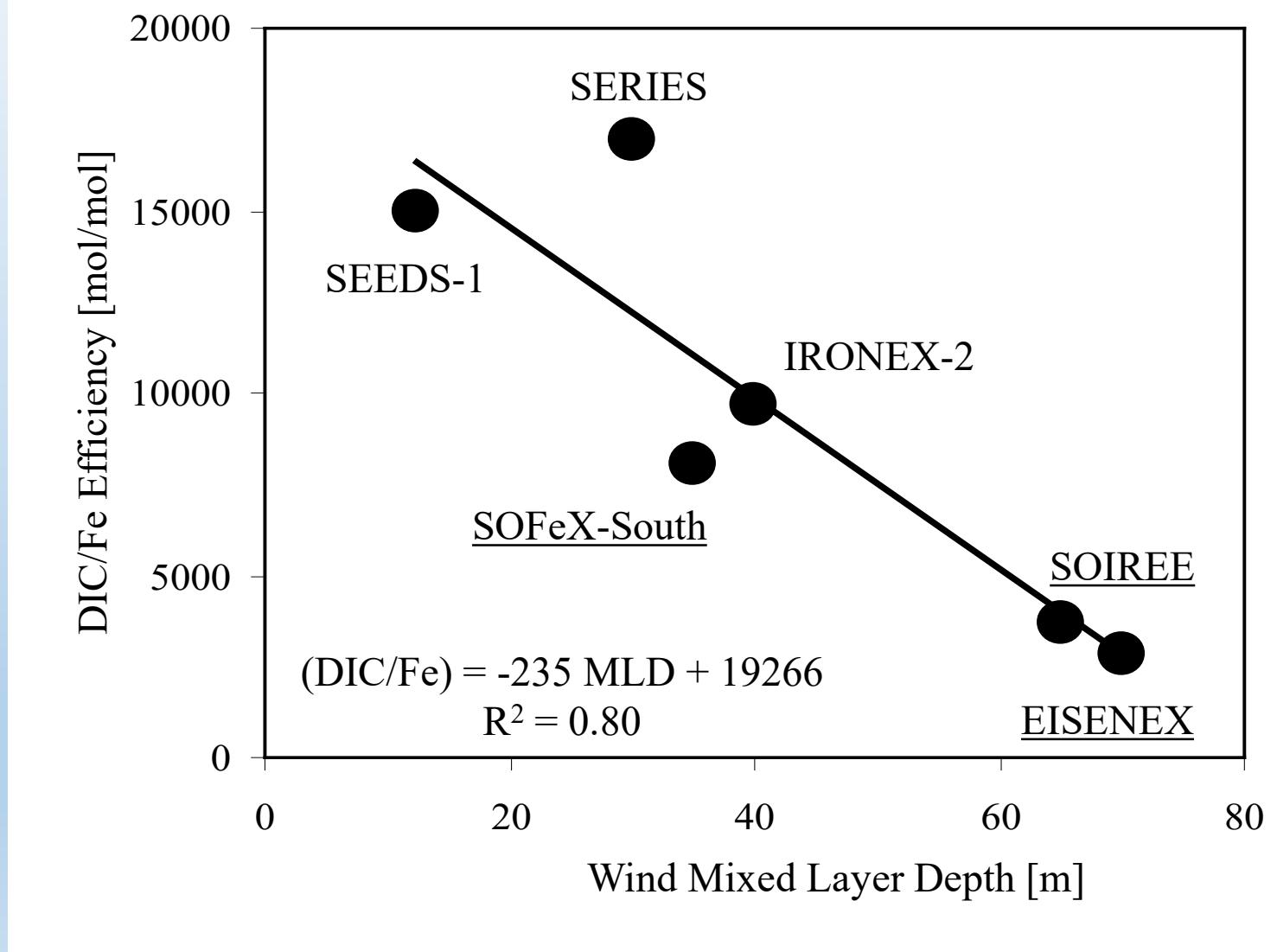
Eisenex Δ -DIC en Δ -pCO₂

Bozec et al, Mar Chem, 2005

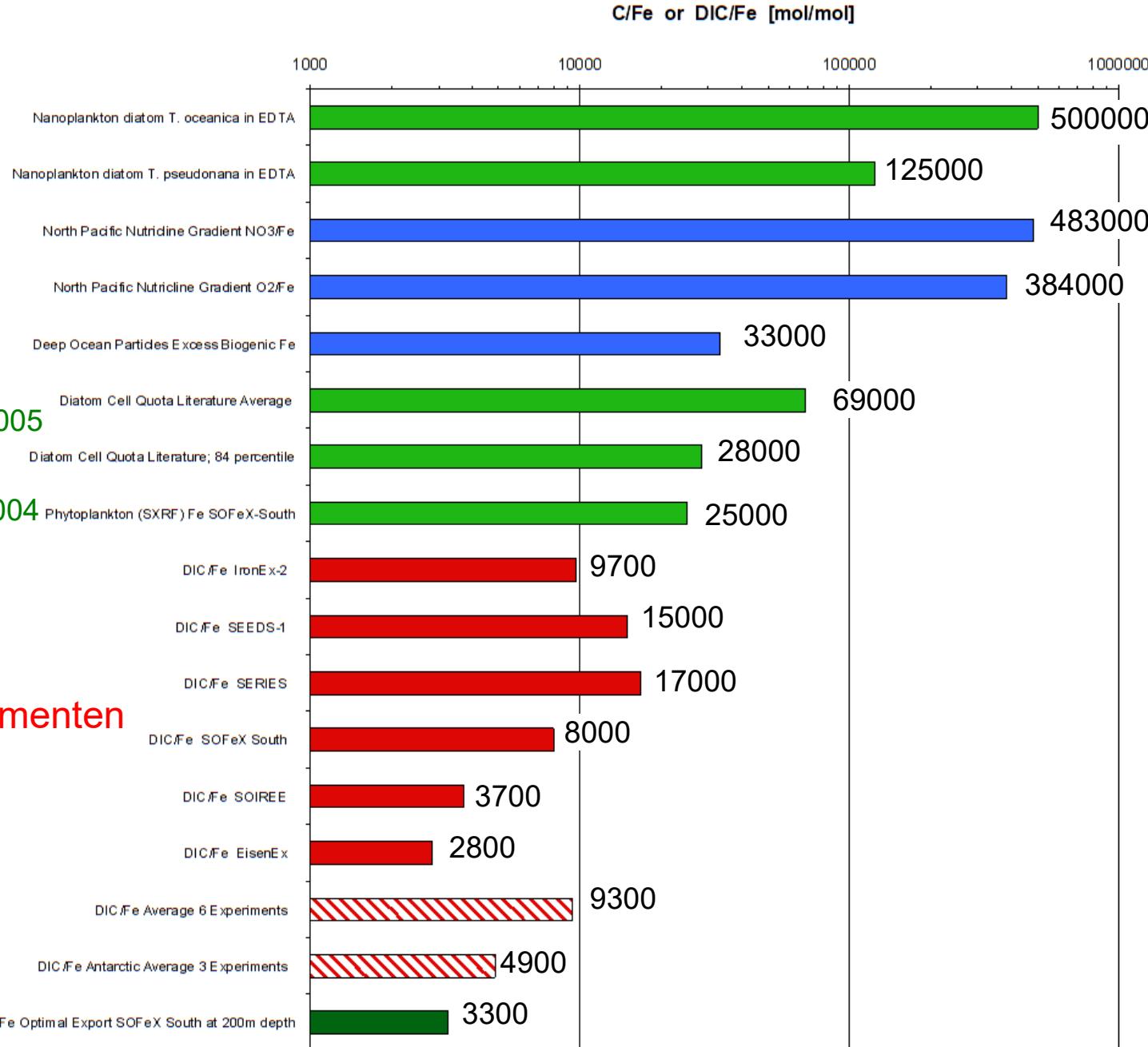

DIC removal efficiency = $\frac{\text{DIC removal [mol]}}{\text{Fe addition [mol]}}$

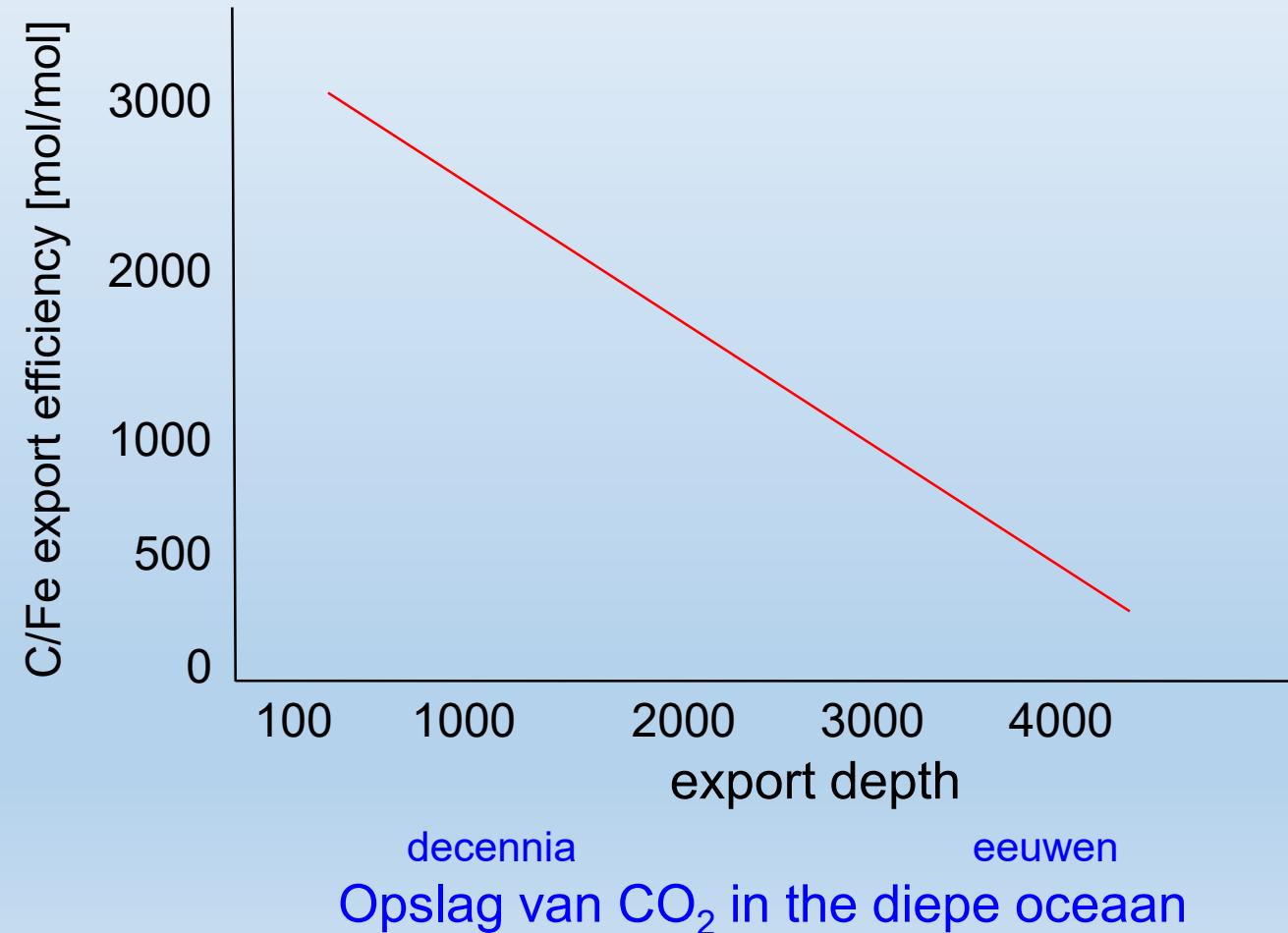

C:Fe ratio: van euforie naar realiteit

Sunda et al 1991
 Martin et al 1989
 Sarthou et al 2005
 Twining et al 2004
 Fe experimenten
 Buesseler et al 2004

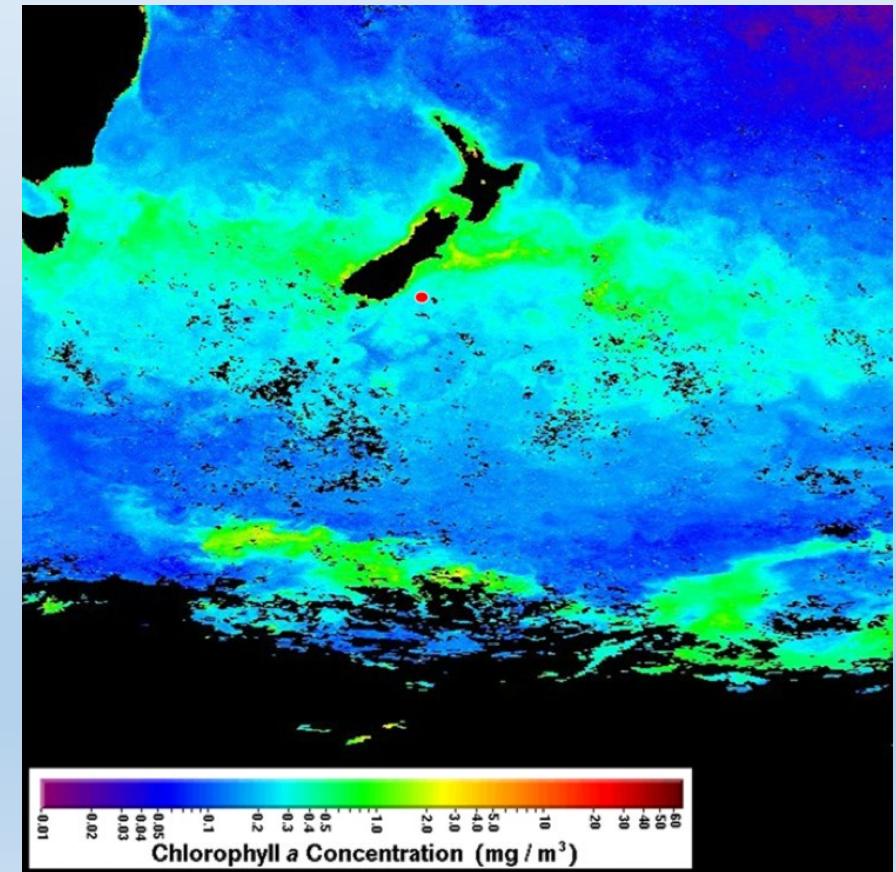
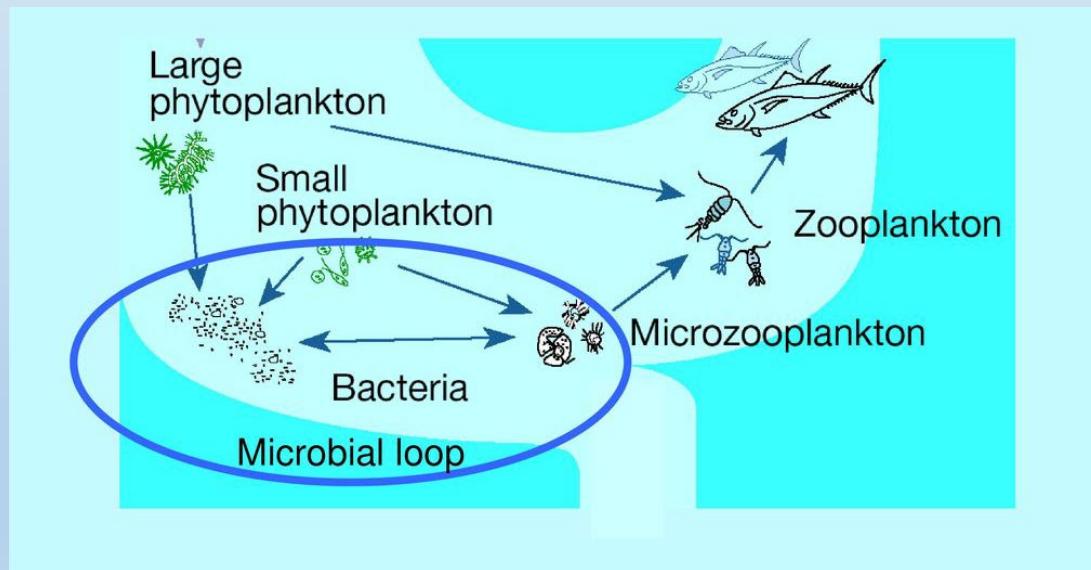

Van euforie naar realiteit

SOLAS air-sea gas exchange experiment (SAGE) 2004

- Stimulatie van de 'microbial loop'
 - Ofwel CO₂ ging via de bacterien weer de lucht in

LOHAFEX 2009

- Stimulatie van *Themisto gaudichaudii*:
‘an active, aggressive, indiscriminate carnivore which attacks organisms much larger than itself with its formidable clawed appendages..’

Mazzocchi et al (2009)

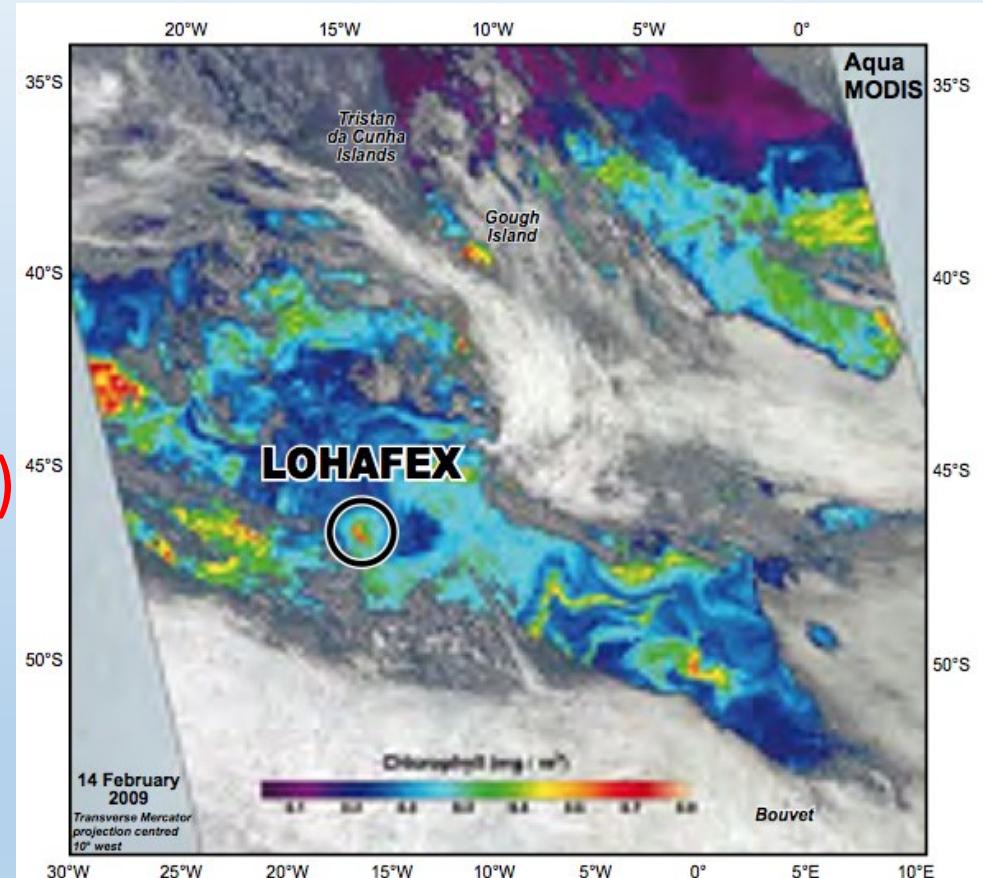

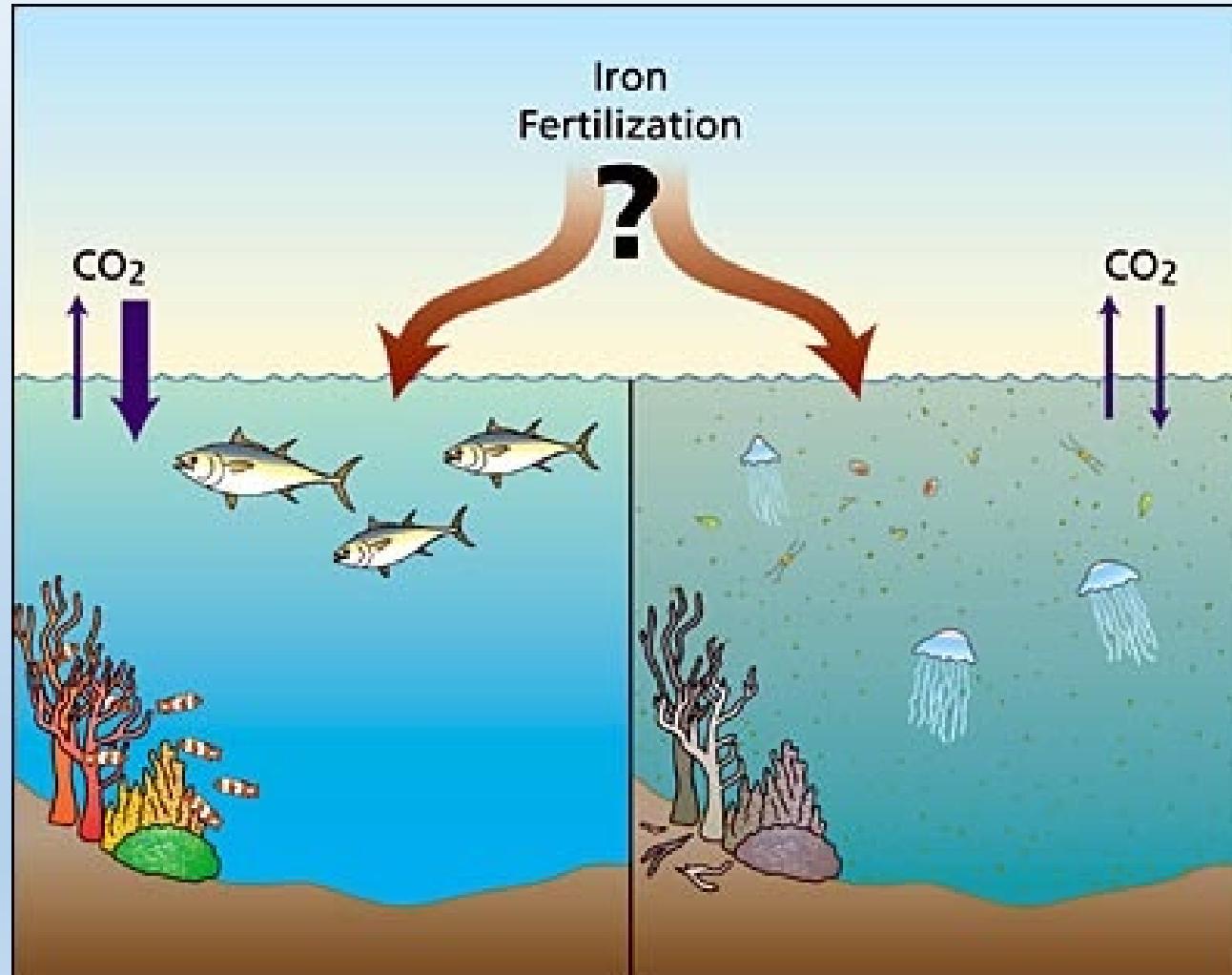
Figure 1. Chlorophyll a satellite picture of the LOHAFEX bloom from the NASA website (http://oceancolor.gsfc.nasa.gov/cgi/image_archive.cgi).

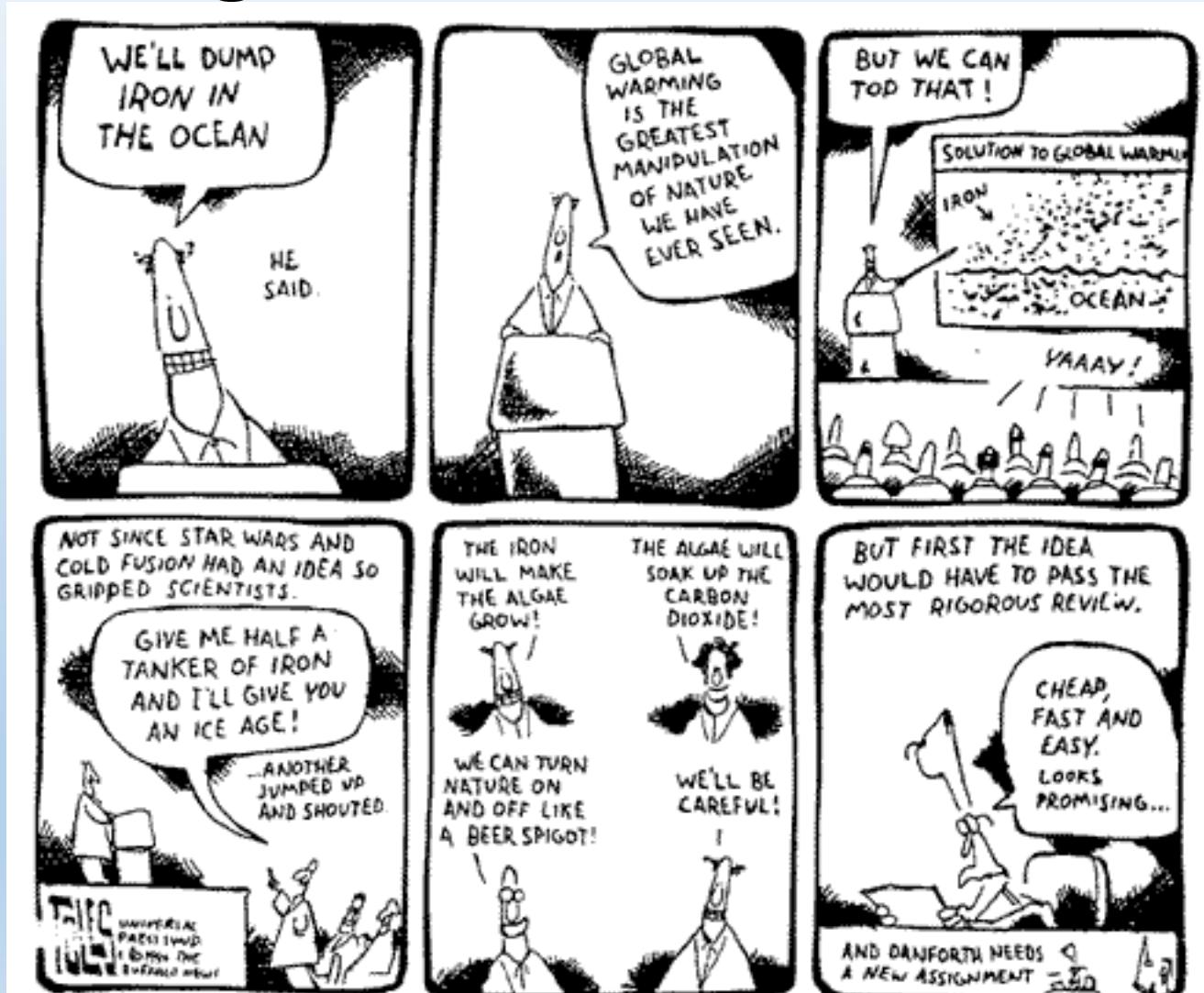
IJzerbemesting

- Meer groei betekent niet meer export (nodig om CO₂ in de oceaan te houden)
 - Haida Salmon Restoration Corporation (2012)
- Werkt alleen in gebieden met hoge concentraties voedingsstoffen
 - Condities in de ruwe zuidelijke oceaan zijn niet ideal
 - Ver weg
 - Veel stormen.. [\Videos\NIBI\wave2.mp4](#)

IJzerbemesting

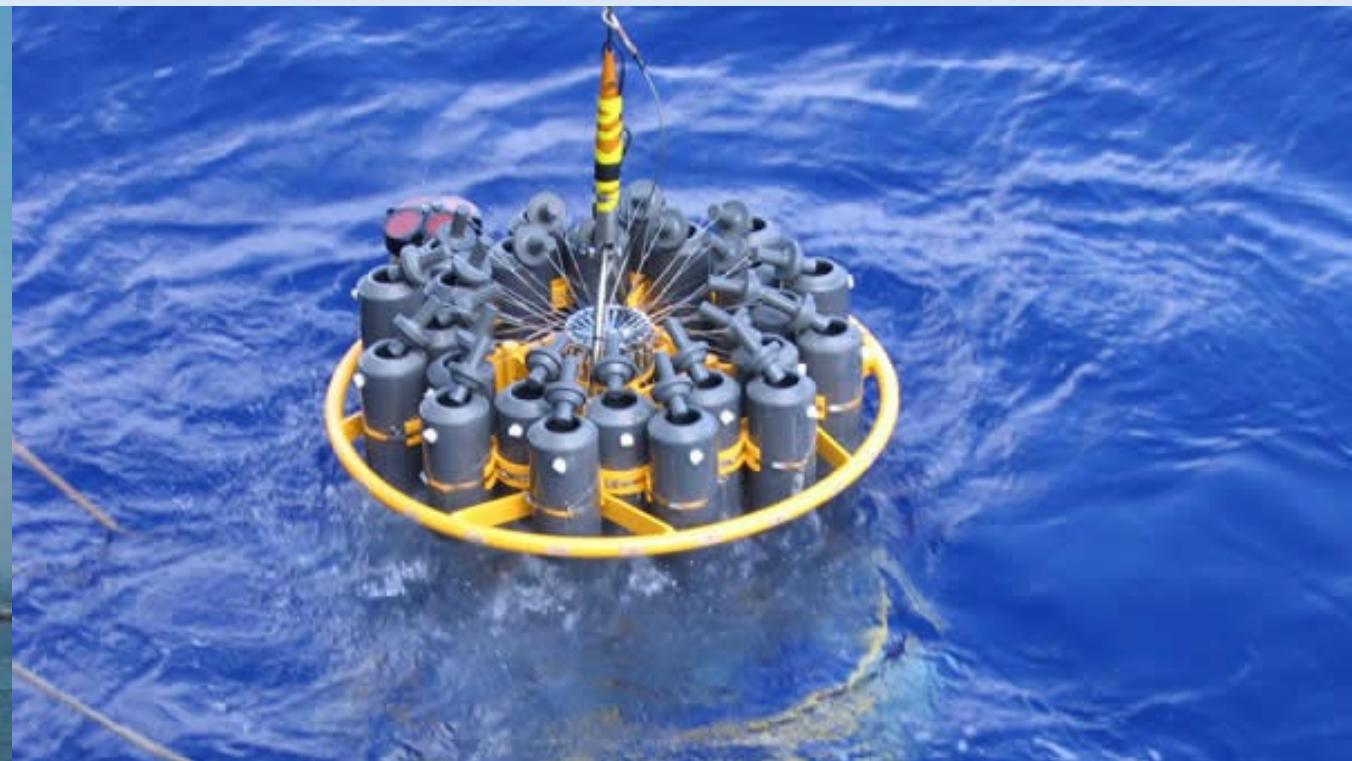

IJzerbemesting

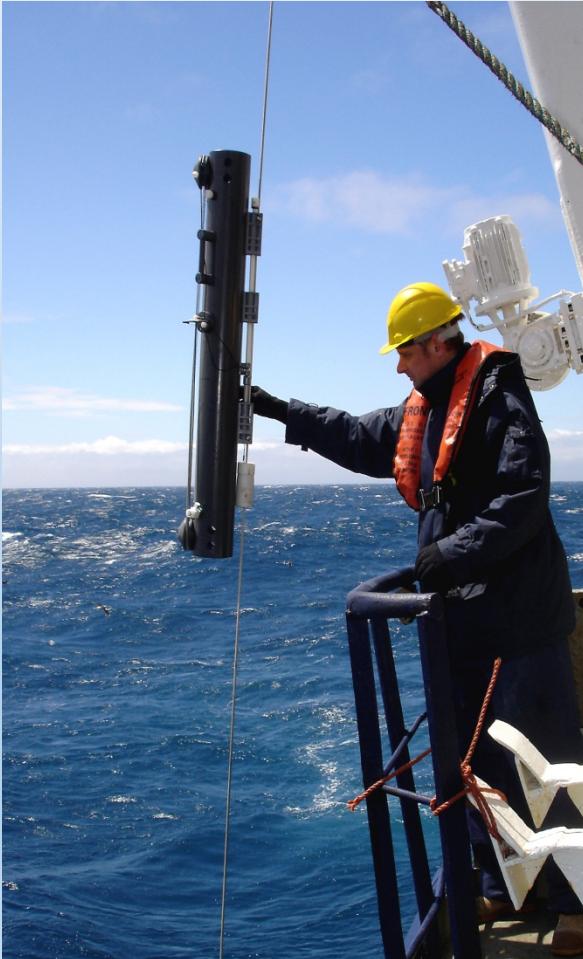
TOLES copyright 1990 The Buffalo News. Reprinted with permission of Universal Press Syndicate. All rights reserved.

Hoe onderzoeken we opgelost ijzer?

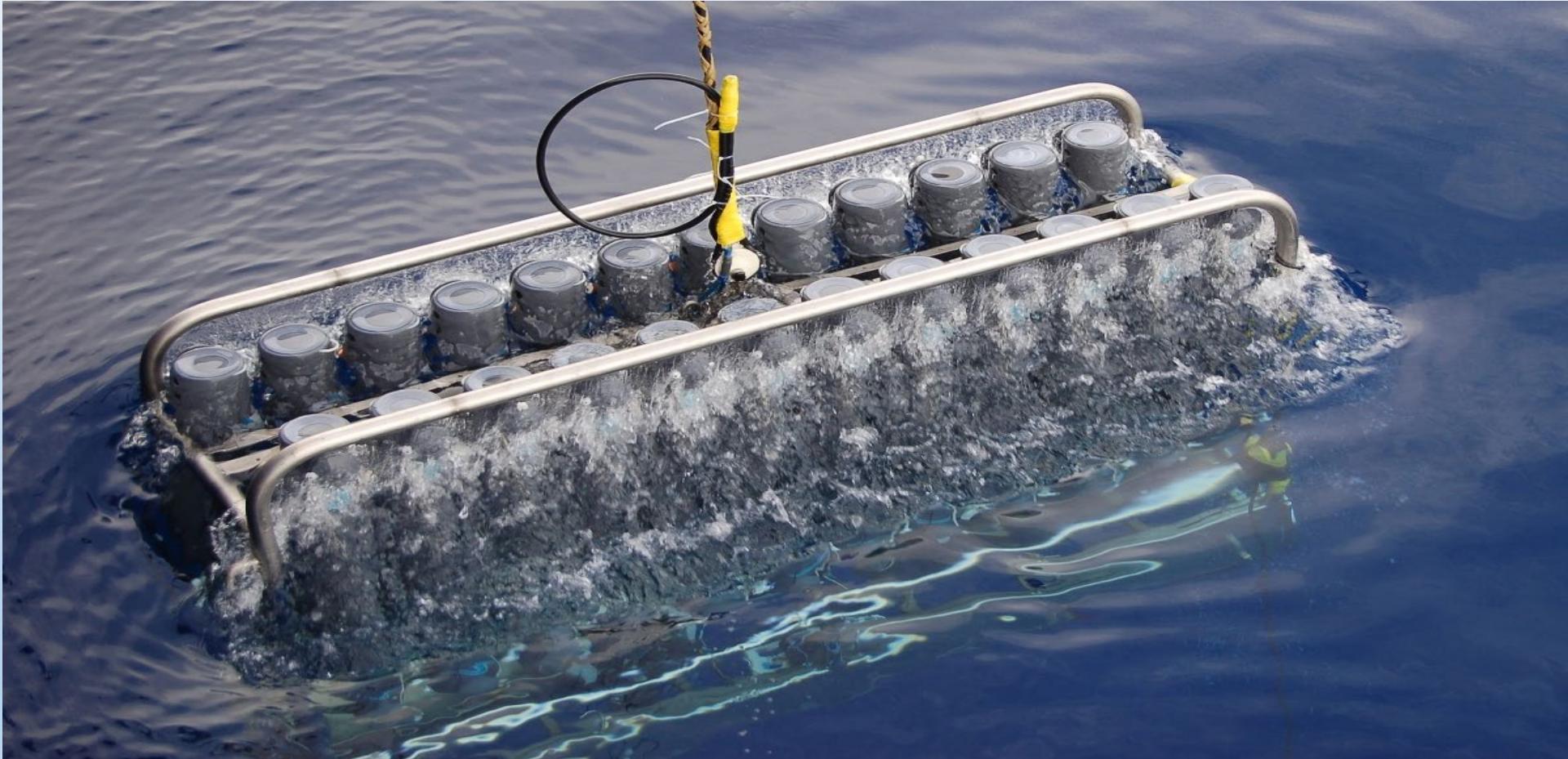

<https://www.nioz.nl/en/blog/antarctic-expedition-fephyrus-2>

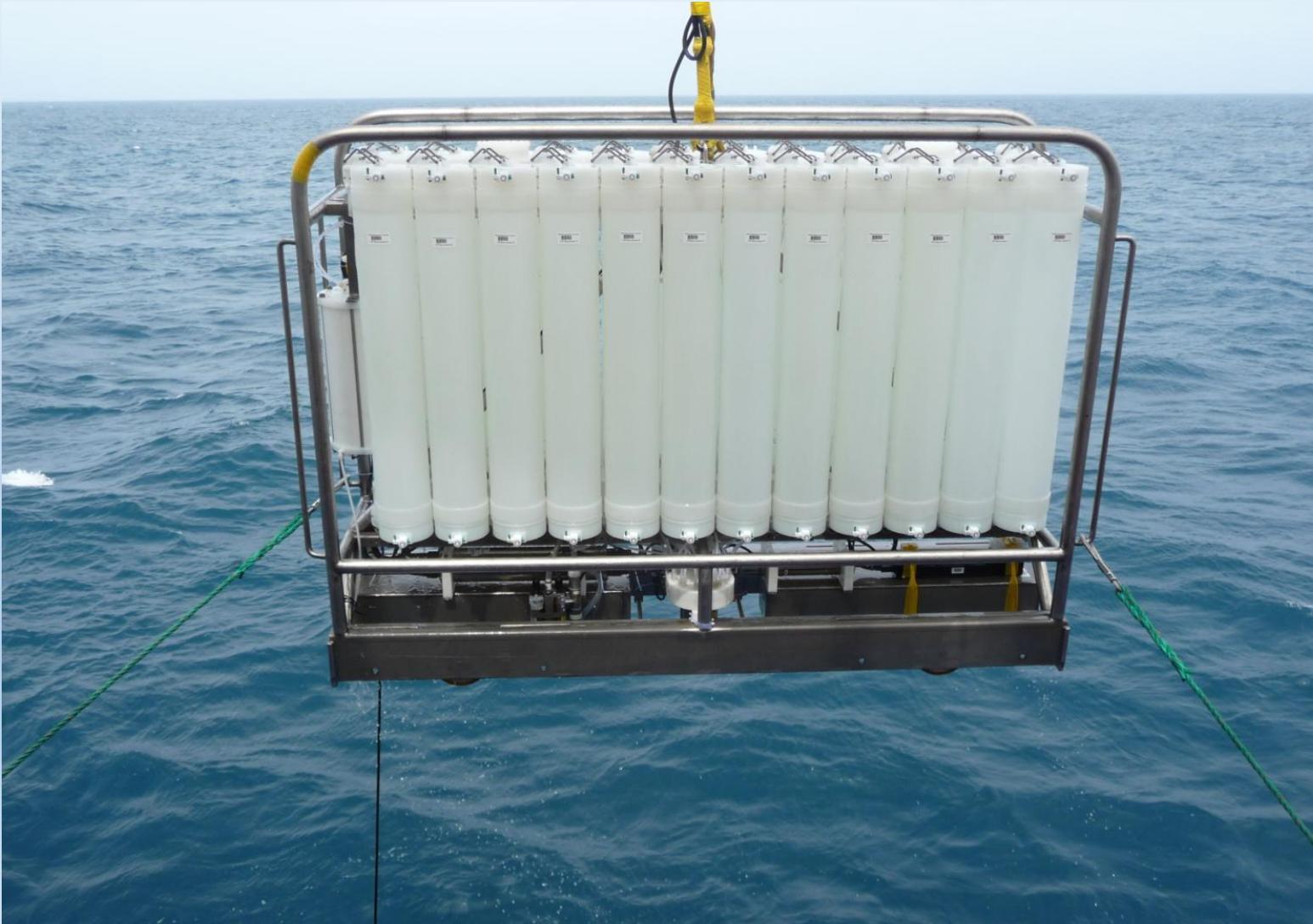
Hoe onderzoeken we opgelost ijzer?

Hoe onderzoeken we opgelost ijzer?

Hoe onderzoeken we opgelost ijzer?

Hoe onderzoeken we opgelost ijzer?

Cool Chemistry😊
Vragen?

